

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра теорії і практики перекладу з англійської мови

Кваліфікаційна робота магістра з перекладознавства
на тему: «Абревіатури у сучасному англомовному військовому дискурсі та
лексико-граматичні особливості їх перекладу
(на матеріалі англомовних медіа видань)»

Студентки групи Па 56-22
факультету германської філології
і перекладу
освітньої програми
Переклад і міжкультурна комунікація
(англійська мова і друга іноземна мова)
за спеціальністю 035 Філологія
Дордуки Єлизавети Андріївни

Допущено до захисту
« ____ » _____ 2023 року
Завідувач кафедри
теорії і практики перекладу
з англійської мови
_____ доц. Мелько Х. Б.

(підпис)

(ПІБ)

Науковий керівник:
кандидат філологічних наук
Подсевак К. С.

Національна шкала _____

Кількість балів _____

Оцінка ЄКТС _____

КИЇВ – 2023

MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
KYIV NATIONAL LINGUISTIC UNIVERSITY
Department of Theory and Practice of Translation from English

Master Degree Thesis in Translation Studies

under the title: «Abbreviations in modern English military discourse in mass media and lexical and grammatical peculiarities of their translation into Ukrainian»

Group Pa 56-22

School of German Philology and Translation

Educational Programme

Translation and Intercultural Communication

(English and Second Foreign Language)

Majoring 035 Philology

Yelyzaveta A. Dorduka

Scientific Supervisor

Candidate of Philology

Kateryna S. Podsievak

Kyiv – 2023

Київський національний лінгвістичний університет
Кафедра теорії і практики перекладу з англійської мови

ЗАВДАННЯ

на кваліфікаційну роботу магістра з перекладознавства

студента(ки) II курсу, групи Па 56-22 факультету германської філології і перекладу КНЛУ

Дордуки Єлизавети Андріївни

(ПІБ студента)

спеціальності 035 Філологія,

спеціалізації 035.041 Германські мови і літератури (переклад включно), перша – англійська, освітньої програми Перекладознавство: професійно-орієнтований переклад (англійська мова і друга іноземна мова)

Тема роботи Абревіатури у сучасному англomовному військовому дискурсі та лексико-граматичні особливості їх перекладу (на матеріалі англomовних медіа видань)

Науковий керівник Подсєвак К. С.

Дата видачі завдання «10» листопада 2022 р.

Графік виконання кваліфікаційної роботи магістра з перекладознавства

№ п/п	Найменування частин і план кваліфікаційної роботи	Графік виконання	Підписи студента і керівника
1.	Аналіз наукових першоджерел і складання бібліографії	Листопад 2022 р.	
2.	Написання теоретичної частини кваліфікаційної роботи (розділ 1)	Листопад 2022 р.	
3.	Добір мовного матеріалу тексту і складання Додатку (100 англійськомовних речень та їх переклад)	Грудень 2022р.	
4.	Аналіз мовного матеріалу тексту, який досліджується, і написання аналітичної частини кваліфікаційної роботи (розділ 2)	Березень 2023 р.	
5.	Проведення перекладацького аналізу досліджуваного мовного явища і написання практичної частини кваліфікаційної роботи (розділ 3)	Травень 2023р.	
6.	Написання вступу і висновків дослідження, подання завершеної кваліфікаційної роботи науковому керівнику для попереднього перегляду	Вересень 2023 р.	
7.	Попередній захист кваліфікаційної роботи і подання завершеної кваліфікаційної роботи на кафедру	09 жовтня 2023 р.	
8.	Оформлення документації (відгуки) і підготовка презентації до захисту кваліфікаційної роботи	Жовтень 2023 р.	
9.	Захист кваліфікаційної роботи магістра з перекладознавства	Грудень 2023 р.	

Науковий керівник _____ (підпис)

Студент _____ (підпис)

ЗМІСТ

ВСТУП.....	1
Розділ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ АБРЕВІАТУР У ЛІНГВІСТИЦІ ТА ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВІ.....	4
1.1 Теоретичні засади дослідження абревіатур в лінгвістиці	4
1.2 Перекладознавчий аспект у дослідженні абревіатур.....	13
1.3 Аналіз симбіотичної динаміки: взаємодія між військовим дискурсом та медіа дискурсом в умовах сьогодення	20
Висновки до розділу 1.....	30
Розділ 2. АНАЛІЗ СТРУКТУРНИХ, МОРФОЛОГІЧНИХ ТА СЕМАНТИЧНИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ ВІЙСЬКОВИХ АБРЕВІАТУР ТА СКОРОЧЕНЬ	32
2.1 Структурно-морфологічні особливості військових абревіатур.....	32
2.2 Семантичні особливості військових абревіатур	44
Висновки до розділу 2.....	50
Розділ 3. СПОСОБИ ВІДТВОРЕННЯ ВІЙСЬКОВИХ АБРЕВІАТУР У МЕДІЙНОМУ ДИСКУРСІ.....	53
3.1. Відтворення міжмовних омонімів в перекладі військових абревіатур медійного дискурсу	53
3.2 Використання лексико-семантичних трансформацій при перекладі військових абревіатур	59
3.3 Особливості лексико-граматичних трансформацій в перекладі	64
3.4. Особливості граматичних трансформацій в перекладі	66
Висновки до розділу 3.....	68
ВИСНОВКИ.....	71
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	74

СПИСОК ДОВІДКОВОЇ ЛІТЕРАТУРИ	81
СПИСОК ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ	82
<i>Додаток А</i>	87
<i>Додаток Б</i>	88
<i>Додаток В</i>	89
<i>Додаток Г</i>	93
SUMMARY	98

ВСТУП

Військовий дискурс – це спеціалізована сфера використання мови, яка значною мірою покладається на аббревіатури та акроніми. Розуміння того, як ці аббревіатури функціонують у військовому дискурсі та як вони перекладаються, може допомогти покращити комунікацію у військовому контексті.

На сьогоднішній день англійська мова є основною мовою міжнародного військового спілкування, і використання аббревіатур та акронімів широко розповсюджене в англійськомовному військовому дискурсі. Тому розуміння лексичних та граматичних особливостей їх перекладу є важливим для військовослужбовців та перекладачів, які працюють у цих контекстах.

Дослідженням питання перекладу аббревіатур займалися такі вітчизняні вчені: А. Коваленко, З. Львівська, С. Максимов, О. Нікіфорова, О. Слаба, О. Стишова, а також зарубіжні науковці: М. Бейкер, А. Беретта, Д. Келлі, Ю. Найда, С. Петріллі, М. Ледерер.

Вивчення аббревіатур та акронімів у військовому дискурсі може також мати ширше значення для вивчення мови загалом. Аббревіатури та акроніми є спільною рисою багатьох спеціалізованих дискурсів, і розуміння їх використання та перекладу може пролити світло на те, як мова використовується та адаптується в різних контекстах.

Таким чином, **актуальність теми** запропонованої магістерської роботи зумовлена затребуваністю у дослідженні покращення комунікації та взаєморозуміння у військовому контексті, а також сприяти нашому ширшому розумінню використання мови у спеціалізованих дискурсах.

Мета дослідження полягає у встановленні лексико-граматичних особливостей перекладу українською мовою військових аббревіатур англійськомовного медійного дискурсу.

Досягнення поставленої мети передбачає виконання таких **завдань**:

- дослідити теоретичні засади дослідження аббревіатур в лінгвістиці;
- розглянути перекладознавчий аспект у дослідженні аббревіатур;

- проаналізувати особливості військового та медійного дискурсу;
- встановити структурно-морфологічні особливості військових аббревіатур;
- охарактеризувати семантичні особливості військових аббревіатур;
- з'ясувати способи відтворення військових аббревіатур у медійному дискурсі.

Об'єктом цього дослідження є вивчення лексико-граматичних особливостей аббревіатур, що вживаються в сучасному англомовному військовому дискурсі.

Предметом наукової праці є аналіз закономірностей перекладу англомовних військових аббревіатур на матеріалі англомовних медіа видань.

Матеріалом дослідження є 100 фрагментів сучасних англомовних онлайн-медіа видань, таких як: 'The Guardian', 'Washington Post', 'BBC News', 'Institute Study of War', 'Euronews', 'NY Times', 'Forbes', 'CNN', 'Eurasian Times', 'The Warrior', 'U. S. Army', 'Time of Israel', 'North Korea News', 'WION | World Is One', відібраних методом суцільної вибірки.

Для досягнення поставленої мети і розв'язання конкретних завдань роботи застосовано **методи**: загальнонаукові методи аналізу та синтезу при вивченні теоретичних засад дослідження аббревіатур в мовознавстві та перекладознавстві; структурно-семантичний аналіз при дослідженні структурних та семантичних особливостей військових аббревіатур в англомовному медіадискурсі; перекладацький аналіз при виявленні трансформацій в перекладі військових аббревіатур англомовного медійного дискурсу українською мовою. Статистичні методи застосовуються для кількісних підрахунків та узагальнення результатів дослідження.

Наукова новизна роботи полягає у поглибленому вивченні вживання аббревіатур у сучасному англомовному військовому дискурсі та лексико-граматичних особливостей їх перекладу на матеріалі англомовних ЗМІ з метою отримання комплексного розуміння того, як ці мовні елементи сприяють

ефективній комунікації у військовому контексті, а також способів їх точної передачі українською мовою для сприяння міжкультурному розумінню та обміну інформацією під час міжнародних військових операцій.

Практичне значення одержаних результатів. Отримані в роботі результати є вагомим внеском до таких перекладознавчих дисциплін: загальної теорії перекладу, зіставного мовознавства, лексикології. Матеріали наукової праці можуть бути використані при укладанні навчальних та методичних посібників з перекладу, зокрема посібників з військового перекладу.

У результаті вивчення предмету дослідження було одержано результати, які можна використовувати у викладанні практичного курсу перекладу у вищій школі: розділи «Аспектний переклад», «Перекладацький аналіз тексту», «Особливості перекладу різножанрових текстів» «Прагматика текстів соціально-політичної реклами у перекладі», «Кваліфікований військовий усний та письмовий переклад», «Когнітивно-дискурсивні аспекти перекладу текстів художнього дискурсу» (зокрема підрозділ «Особливості перекладу військового дискурсу»).

Апробація результатів кваліфікаційної роботи. Основні положення та результати кваліфікаційної роботи оприлюднено на таких наукових конференціях: Дордука Є. А. *«Деякі особливості аббревіатур у сучасному англомовному військовому дискурсі та їх перекладу»*. Міжнародна науково-практична відеоконференція «AD ORBEM PER LENGUAS / ДО СВІТУ ЧЕРЕЗ МОВИ. Наративи сучасної України у світової геополітиці», Київ, Україна, Травень 18-19, 2023 (стор. 112-114). Київ: КНЛУ.

Структура й обсяг кваліфікаційної роботи магістра. Кваліфікаційна робота магістра з перекладознавства складається зі вступу, трьох розділів із висновками до кожного з них, висновків до всієї роботи, списку використаних джерел, додатку і резюме.

У Додатку викладено таблицю із перекладом 100 фрагментів досліджуваного матеріалу з акцентом на проблематику кваліфікаційної роботи.

Розділ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ АБРЕВІАТУР У ЛІНГВІСТИЦІ ТА ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВІ

1.1 Теоретичні засади дослідження абревіатур в лінгвістиці

Важливість правильного тлумачення визначення поняття «абревіатура» демонструють сучасні лінгвістичні дослідження. Для розуміння сучасних тенденцій використання абревіатур в лінгвістиці важливо досконало знати історію їхнього створення та використання.

Перші писемні скорочення мали назву «сигла» (*від фр. sigle з лат. singulae litterae – «поодиночні літери» або singula signa – «поодиночні знаки»*) – абревіатури, які використовували давні та середньовічні книжники, що писали різними мовами, зокрема латиною, грецькою, давньоанглійською та давньоскандинавською [96: LFDFI].

У сучасному редагуванні рукописів (змістовному і механічному) «сиглами» називають символи, що використовуються для позначення рукопису-джерела (наприклад, відмінностей у тексті між різними такими рукописами) та для ідентифікації переписувачів твору [92: 101].

Абревіатури були створені, щоб уникнути написання цілих слів. Це могло бути зроблено для економії часу і простору (враховуючи, що багато написів були висічені на камені), а також для забезпечення секретності. За часів Римської республіки деякі скорочення, відомі як sigla (множина від siglum – «символ або абревіатура»), широко використовувалися в написах, і їхня кількість збільшилася за часів Римської імперії. У пізній Римській республіці, ймовірно, Марк Тулій Тірон, у 63 році до н.е. розробив тиронські нотатки для запису інформації за допомогою меншої кількості символів; тиронські нотатки включають скорописний/складовий алфавіт, відмінний від латинського мінускульного рукописного, квадратного та прописного алфавіту. Нотація була схожа на сучасні стенографічні системи письма. Вона використовувала символи для цілих слів або коренів слів та знаки граматичних модифікаторів, і могла використовуватися для запису як цілих уривків, так і лише окремих слів [57].

Абревіатури часто використовувалися в англійській мові з перших днів її існування. Перші абревіатури були графічними, згодом деякі з них були лексикалізовані, оскільки спрощення складних компонентів будь-якого виду неминуче. Одним із шляхів до перших лексичних скорочень в англійській мові вважається читання візуальних абревіатур за їхніми літерними назвами і поступовий розвиток їх у стійкі слова. Міркування про еволюцію цієї мови, яка спрямована на ясність висловлювання та збереження інформаційної цінності для цілей комунікації, відтворюються методами, що використовуються в абревіації.

Рукописи копій давньоанглійської епічної поеми «Беовульф» використовували багато скорочень, наприклад, тиронівське «et» (7) або (&) для позначення 'i', та (y) для позначення 'since' [43].

Стандартизація англійської мови в 15-17 ст. включала в себе зростання використання таких скорочень. Спочатку скорочення іноді були представлені різними знаками зупинки, а не тільки крапками. Наприклад, такі послідовності, як «er» замінювалися на «o», як у «mast» для 'master' і «exacɔbate» для 'exacerbate'. [38: 22-28].

Абревіація, як техніка створення словосполучень з початкових літер виразу, є корисним методом лексичної компресії, що сприяє економії мовних ресурсів. Шумерська цивілізація, писемність якої вважається першою зафіксованою на Землі (IV ст. до н.е.), вважається родоначальником терміну «аббревіація» (від лат. *abbrevio* – «скорочення»). У II-III ст. до н.е. разом із шумерським (IV ст. до н.е.) у риториці та граматиці Стародавньої Греції утвердився термін «*ελίπσις*», що означає «пропуск, упушення», який почали використовувати в риториці та граматиці. Цим словом позначали скорочення вартості мовного виразу, зокрема у формі фрази, довжина якої була неповною або скороченою на противагу повній або логічно обґрунтованій [93: 20].

Потрібно зазначити, що у походженні та функціонуванні абревіатур відображаються характерні особливості різних епох, особистостей, культур, рівнів розвитку, а також традицій. Досліджуючи актуальні лінгвістичні

проблеми, мовознавці приділяють свою увагу лінгвістичним особливостям аббревіатур, (а саме: структурно-семантичним особливостям та їх прагматичним функціям), що входять до складу різних наукових і професійних сфер, зокрема медицини, військової справи, історії, культурології, етнографії, психології [35: 46].

Для правильного тлумачення змісту поняття «аббревіація», розглянемо його визначення у словнику О. Селіванової «Лінгвістична енциклопедія»: це «процес створення аббревіатур, розглядається у мовознавстві у рамках словотвору, що вивчає словотворчу підсистему мови, спосіб утворення слів на основі системи морфем та їх способу зв'язування» [15: 3].

Дослідженням терміну «аббревіатура» займалися відомі вітчизняні і зарубіжні лінгвісти. Одним із таких науковців є Р. Микульчик, який писав про використання аббревіатур в українських наукових текстах. Стаття містить детальний аналіз явища аббревіації в сучасній лінгвістиці. Він розглядає різні типи аббревіатур, їх утворення та вживання, а також їх історичний розвиток. Також обговорює проблеми інтерпретації та перекладу аббревіатур різними мовами. Науковець стверджує, що використання аббревіатур може бути корисною стратегією для стислого викладу складної інформації в науковому тексті, але слід подбати про те, щоб аббревіатури були легко зрозумілими для цільової аудиторії [11: 12-15].

Інша українська лінгвістка, А. Коваленко, вивчала використання аббревіатур в українських та англійських технічних текстах. Вона проаналізувала способи утворення аббревіатур, їхні функції в технічних текстах, а також потенціал для неправильного тлумачення, коли аббревіатури використовуються без достатнього контексту або пояснення [6].

Науковець О. Мацько дослідив використання аббревіатур в українських дипломатичних текстах. Він зазначив, що використання аббревіатур може бути способом спростити дипломатичну офіційну мову і зробити її більш доступною

для нефахівців, але це повинно бути збалансовано з потребою в ясності і точності в юридичній комунікації [10: 31].

Загалом, українські лінгвісти зробили свій вагомий внесок у вивчення аббревіатур, досліджуючи їх використання в різних контекстах і висвітлюючи потенційні переваги та недоліки використання цих мовних форм у різних видах комунікації.

Одним із видатних англомовних мовознавців є британський лінгвіст Д. Кристал, який у своїй книзі «Мовна гра», досліджує використання аббревіатур та інших форм мовної гри. Також науковець висвітлює питання про використання аббревіатур в онлайн-комунікації та вплив технологій на використання мови [33].

Науковець А. Ріттер у своєму дослідженні акцентує свою увагу на тому, що аббревіатури, ініціалізми, скорочення та кразиси мають спільні семантичні та фонетичні функції, і всі чотири типи об'єднуються терміном «аббревіатура» у вільній мові [73].

Дослідник А. Вілсон притримувався думки, що аббревіація є найбільш штучним способом словотворення. Основними ознаками аббревіатур є двосторонність, номінативність та функціональність. Аббревіатурні знаки – це умовні скорочені словотворчі ознаки основного слова словосполучення з однаковою предметною співвіднесеністю, так звані стилістичні синоніми. Аббревіатура є певним вторинним кодом, що репрезентує і водночас замінює одну матеріальну форму іншою [87].

Американський професор лінгвістики та соціолінгвіст Д. Таннен зробила важливий внесок у вивченні використання мови, зокрема, вживання аббревіатур. У своїй книзі «Розмовляючи голоси: Повторення, діалог та образність у розмовному дискурсі» Таннен досліджує способи, якими люди використовують повторення та аббревіатури в розмові. Вона стверджує, що використання аббревіатур може виконувати різні функції, наприклад, сигналізувати про спільні знання або солідарність з певною групою.

Науковець також досліджувала використання абревіатур у письмовій комунікації, особливо в онлайн-контекстах. Професор зазначає, що абревіатури та інші форми стенографії часто використовуються в онлайн-комунікації як спосіб заощадити час і простір, але вони також можуть бути використані для передачі емоцій або тону. Ця наукова робота висвітлила складні соціальні та комунікативні функції цих лінгвістичних форм, а також способи, якими вони використовуються для узгодження значень і встановлення соціальних відносин [80: 403].

Вагомий внесок у дослідження вузькоспеціалізованих абревіатур зробив британський лінгвіст Дж. Свейлз, який розробив концепцію «дискурсивної спільноти», яка позначає групу людей, що поділяють певний набір цілей, знань і мовних практик. Науковець застосував цю концепцію до вивчення абревіатур у спеціалізованих дискурсивних спільнотах, таких як наукові, медичні, військові спільноти. Головним твердженням цієї концепції є те, що спільноти використовують спеціалізовану термінологію та абревіатури як спосіб ефективної передачі складної інформації між її членами, які поділяють спільну базу знань. Таким чином, абревіатури можуть слугувати функціональній меті в межах спеціалізованих дискурсивних спільнот [79].

Загалом, ця наукова робота висвітлила шляхи, якими використання мови формується під впливом соціальних і контекстуальних чинників, а також важливу роль, яку абревіатури можуть відігравати у спеціалізованій комунікації.

У багатьох дослідженнях процесів абревіації «абревіація» визначається як специфічний засіб словотворення, що використовується для створення структурних, семантичних і стилістичних варіантів слів (тобто скорочення не розглядаються як словами при первинному вживанні в усному мовленні, а набувають ознак слів лише в динаміці. лише в динаміці набувають ознак слів). У процесі абревіації утворюються багатозначні комунікативні слова. Абревіація – це спосіб номінації понять і слів-реалій, які виникли як описи, атрибутивні конструкції [36: 157].

Британській лінгвіст Л. Бауер запропонував кілька критеріїв класифікації аббревіатур, зокрема за способом їх утворення, за варіантами вимови, за специфікою вживання та за синтаксичною категорією [28; 65; 84]:

1) за способом утворення: акроніми та ініціалізми. Ці аббревіатури утворюються шляхом взяття початкових літер фрази і створення нового слова, або шляхом взяття початкових літер фрази, але вимовляються літера за літерою. Наприклад, ‘Ad’ (advertisement); ‘SPAM’ – a brand name (Special Processed American Meat); ‘CANSLIM’ – acrostic (a stock investment strategy).

2) за варіантами вимови: фонетичні аббревіатури. Ці аббревіатури утворюються на основі способу вимови слова. Вони часто включають пропуск букв або звуків, які менш помітні в мові. Наприклад, ‘CEO’ (pronounced as a word); ‘BBC’ (British Broadcasting Corporation); webinar (web + seminar).

3) за специфікою використання: специфічні аббревіатури. Ці аббревіатури утворюються шляхом скорочення двох або більше слів до коротшої форми. Зазвичай вони використовуються в неформальній або повсякденній мові. Наприклад, ‘CBC’ (Complete Blood Count); ‘UCC’ (Uniform Commercial Code); ‘IMO’ (In My Opinion).

4) за синтаксичною категорією: аббревіатури частин мови. Ці аббревіатури вказують на граматичну категорію або частину мови слова. Вони часто використовуються в лінгвістичному або граматичному контексті. Наприклад, ‘adj.’ (adjective) для «прикметника» або ‘n.’ (noun) для «іменника».

О. Селіванова визначає аббревіатуру так: «аббревіатура – це зазвичай іменник, що є результатом скорочення простого слова або компонентів складного слова чи елементів складного словосполучення до рівня звуків чи літер, складів або інших фрагментів слів» [15: 5].

Розглянемо кілька пов’язаних з поняттям «аббревіатура» термінів, які широко використовуються у сучасній лінгвістиці:

1) акронім: тип аббревіатури, який утворюється шляхом взяття першої літери кожного слова у фразі та використання цих літер для утворення нового

слова [99: OEDA]. Прикладом цього терміну ми можемо назвати '*SCUBA*' – '*Self-Contained Underwater Breathing Apparatus*'.

2) **ініціалізм:** тип абрєвіатури, який вимовляється шляхом промовляння кожної літери слова окремо, а не як єдине слово [97: MWI]. Прикладом терміну є ініціалізм '*FBI*' – вимовляється як «еф-бі-ей», а не як нове слово.

3) **відсікання:** процес скорочення слова шляхом видалення одного або кількох складів [101: OEDS]. Прикладом застосування принципу відсікання може бути словоскорочення '*phone*' – скорочена форма від '*telephone*'.

4) **бекронім:** слово, утворене з існуючого акроніма шляхом створення фрази, яка відповідає буквам акроніма [100: OEDB] Прикладом такого терміну може бути всесвітньовідома абрєвіатура *Golf* – *Gentlemen Only, Ladies Forbidden*.

5) **телескопія:** слово, утворене шляхом змішування двох або більше існуючих слів [98: MWP]. Прикладом телескопії є термін, що позначає прийом їжі, що об'єднує сніданок та ланч, який є поєднанням двох слів *breakfast* + *lunch* → *brunch*.

Розрізнення понять, пов'язаних зі скороченнями, може бути складним завданням, оскільки терміни часто перетинаються та мають неоднозначне тлумачення. Наприклад, важко розрізнити абрєвіатури та ініціалізми, особливо коли вимова скороченого терміну змінюється залежно від контексту або мовця.

Кілька дослідників вивчали це питання протягом багатьох років. На початку 21 ст. лінгвістка М. Догерті провела дослідження, в якому виявила, що серед носіїв англійської мови існує значна плутанина щодо різниці між абрєвіатурами та ініціалізмами. Вони відзначили, що багато людей використовують ці терміни як взаємозамінні або не впевнені у правильному визначенні кожного з них [34].

В останні роки лінгвісти продовжують досліджувати проблеми, пов'язані з розрізненням споріднених понять, що стосуються абрєвіатур. Наприклад, у статті 2019 р., опублікованій у журналі «Мова і мовлення», лінгвісти М. Фріке,

та М. Зінштейн дослідили труднощі, з якими стикаються носії німецької мови при розрізненні аббревіатур та ініціалізмів. Вони виявили, що багато носіїв німецької мови не впевнені у правильній класифікації певних термінів, особливо тих, які були запозичені з англійської мови [40: 200].

Досліджуючи питання розрізнення споріднених понять, пов'язаних з аббревіатурами в системі мови, ми виявляємо, що аббревіатура є різновидом осново- і словоскладання, тобто утворення скорочених слів, які потім називаються аббревіатурами, таким способом словотвору, що виражається у відсіканні частини основи, яка або збігається зі словом, або стає словосполученням, об'єднаним спільним значенням [4].

Під час дослідження поняття «аббревіатура» ми часто використовуємо визначення «скорочення». У сучасній лінгвістиці їх класифікують на лексичні або графічні, причому останні складніше відрізнити від аббревіатур. Лексичні скорочення являють собою окремі слова, тоді як графічні аббревіатури не є словами і обмежуються лише письмовою формою.

Сучасна лінгвістика визнає графічні скорочення як підтип слів і ідентифікує їх як аббревіатури. Український мовознавець В. Стариченко вивчав поняття титульних аббревіатур у своїх дослідженнях. У своїх працях науковець визначає титульні аббревіатури «як різновид графічних скорочень, що утворюються шляхом поєднання перших літер слів у словосполученні». Він зазначає, що «титульні аббревіатури часто використовуються як форма скорочення в різних контекстах, зокрема в академічному письмі та в назвах організацій» [17: 165].

Поняття «лексичне скорочення» нерозривно пов'язане з поняттям «аббревіатура», оскільки обидва поняття передбачають скорочення слова або словосполучення. Однак між цими двома поняттями є невелика різниця. Згідно з Оксфордським словником англійської мови, «лексичне скорочення» – це «скорочена форма слова або фрази, в якій пропущені літери замінюються апострофом» (наприклад, 'can't' → 'cannot'). Тоді як аббревіатури зазвичай

утворюються шляхом заміни частини слова або фрази коротшою формою (наприклад, ‘Mr.’ → ‘Mister’) [103: OEDLC].

Питанням лексичних скорочень займалося кілька українських та зарубіжних дослідників. Наприклад, у статті 2018 р., опублікованій у журналі ‘*Studia Linguistica*’, українська лінгвістка К. Баюн дослідила використання лексичних скорочень у неформальному письмовому спілкуванні серед української молоді. Вона виявила, що лексичні скорочення часто використовуються як спосіб вираження неформальності та близькості між співрозмовниками [2: 415].

Зарубіжні дослідники також вивчали використання лексичних скорочень у різних мовах. Наприклад, у статті 2019 р., опублікованій у журналі ‘*Language Sciences*’, американський лінгвіст М. Сіколі дослідив використання лексичних скорочень у мові сапотеків, корінної мови Мексики. Він виявив, що лексичні скорочення відіграють важливу роль у морфології та синтаксисі мови і використовуються для вираження різноманітних граматичних зв’язків [76: 105].

Проаналізувавши різні тлумачення термінів, пов’язаних з абрєвіатурами, як проміжний висновок, ми пропонуємо визначити абрєвіатуру лексичною одиницею, що виражає загальне значення скорочення. На основі досліджень О. Селіванової, яка висуває ідею визначення абрєвіатури як новотвору у словотворенні, утвореного шляхом скорочення простого слова або елементів складного слова чи словосполучення до рівня звуків чи літер, складів або інших фрагментів слів, ми можемо сказати, що абрєвіатури передають певне значення, пов’язане з предметом, і утворюються з початкових звуків, букв або частин слів, а також складних слів [94: 8].

1.2 Перекладознавчий аспект у дослідженні абрєвіатур

Вивчення перекладу абрєвіатур є підгалуззю перекладознавства, і багато вчених зробили значний внесок у цю сферу.

Видатна вчена в галузі перекладознавства М. Бейкер зробила значний внесок у вивчення абрєвіатур. У своїй книзі «Іншими словами: Підручник з перекладу», вчена підкреслює важливість визначення скорочень у перекладі, та стверджує, що перекладачі не повинні припускати, що читачі знайомі з тим самим набором скорочень, і повинні надавати визначення або пояснення для будь-яких незнайомих скорочень [24]. В іншій своїй науковій роботі «Переклад і конфлікт: Наративна розповідь» дослідниця підкреслює важливість контексту при перекладі абрєвіатур. Вона стверджує, що значення абрєвіатури часто залежить від контексту і що перекладачі повинні враховувати навколишній текст, щоб точно перекласти абрєвіатуру [25].

Видатний семіотик і теоретик комунікації С. Петріллі також зробила вагомий внесок у вивчення скорочень у перекладі. Так у своїй статті «Переклад і семіотика: Випадок з абрєвіатурами» науковець досліджує проблеми перекладу абрєвіатур у різних мовах і культурах. Петріллі стверджує, що абрєвіатури за своєю природою неоднозначні, і їх важко перекласти точно без чіткого розуміння їхнього контексту та значення [69]. Книга «Семіотика сьогодні: Від глобальної семіотики до семіотики, яка була опублікована під спільною редакцією Петріллі та А. Понціо, представляє собою збірку есе про семіотику та її застосування в різних сферах, включаючи комунікацію та переклад. Один розділ, написаний Петріллі, присвячений семіотиці абрєвіатур та їх перекладу [72].

Переклад спеціалізованого дискурсу, такого як технічні, медичні, військові, юридичні або наукові тексти, може поставити перед перекладачем кілька складних завдань, зокрема переклад абрєвіатур. Правильний переклад абрєвіатур важливий, оскільки він забезпечує чітке спілкування та дозволяє уникнути плутанини або непорозумінь. Абрєвіатури широко використовуються

в різних сферах і галузях, зокрема в медицині, військовій галузі, юриспруденції, техніці та фінансах. Однак ці аббревіатури можуть мати різне значення залежно від контексту або мови, якою вони використовуються.

Розглянемо кілька яскравих прикладів, які ілюструють труднощі перекладу аббревіатур у спеціалізованому дискурсі на основі досліджень різних вчених:

- Вивчення розуміння вихідної аббревіатури передбачає внесок науковців з різних галузей, таких як лінгвістика, перекладознавство, комунікативістика тощо. Так, відомий теоретик з перекладу Ю. Найда дотримувався думки, що перекладачі повинні спочатку зрозуміти значення та контекст аббревіатури мовою оригіналу, перш ніж вони зможуть точно перекласти її. Це вимагає знання галузі або предмету, в якому використовується аббревіатура [68].

Наприклад, якщо перекладач перекладає медичний текст з німецької на англійську, він повинен знати німецьку аббревіатуру 'OP', що означає «операція». У цьому контексті 'OP' означає хірургічну процедуру, а не аббревіатуру «відкриття» в англійській мові.

- Вітчизняна вчена З. Львівська досліджувала питання важливості уникання перекладачем двозначності. Вчена дотримується думки, що під час перекладу перекладачі повинні переконатися, що значення аббревіатури зрозуміле в перекладі і не може бути неправильно витлумачене [8].

Наприклад, аббревіатура «МРТ» зазвичай використовується в медичній сфері для позначення магнітно-резонансної томографії. Однак ця ж аббревіатура може також використовуватися для позначення організації «Лікарі без кордонів» ('Médecins sans Frontières'); Або інший приклад, аббревіатура 'CA' може мати кілька значень у різних галузях. У медичній сфері вона може означати рак, а в бухгалтерській сфері – аббревіатуру 'Chartered Accountant' (дипломований бухгалтер).

- Вітчизняна вчена О. Стишова досліджувала питання важливості дотримання послідовності при перекладі. Науковиця дотримується думки, що послідовність важлива при перекладі абревіатур, особливо коли одна і та ж абревіатура з'являється в тексті кілька разів. Перекладачі повинні переконатися, що вони використовують одну і ту ж стратегію перекладу і термінологію в усьому тексті, щоб уникнути плутанини [18].

Наприклад, У юридичному документі, який містить абревіатуру «ТОВ» (товариство з обмеженою відповідальністю), перекладач повинен послідовно використовувати одну й ту саму стратегію перекладу в усьому документі. Наприклад, якщо перекладач вирішив перекласти 'LLC' як 'SARL' (société à responsabilité limitée) французькою мовою, він повинен використовувати цей переклад послідовно в усьому документі.

- Особливий внесок внесла науковиця М. Бейкер у визначення стратегій перекладу: вона визначила кілька стратегій перекладу для роботи зі скороченнями, зокрема:

1) збереження значення абревіатури: стратегія передбачає збереження оригінальної абревіатури в тексті перекладу без перекладу. Це зазвичай використовується, коли абревіатура широко відома або коли відповідний еквівалент не існує в мові перекладу [26]. Наприклад, 'DNA' – «ДНК».

2) застосування дослівного перекладу: стратегія передбачає дослівний переклад абревіатури, що може бути ефективним, коли значення абревіатури прозоре і легко перекладається [26]. Наприклад, 'ET' (означає «Східний час» англійською) → 'Ora dell'Est' (італійською).

3) використання заміни при перекладі: стратегія передбачає заміну абревіатури відповідним еквівалентом у мові перекладу. Вона зазвичай використовується, коли абревіатура не є загальновідомою в цільовій культурі. [26]. Наприклад, 'MI' ('myocardial infarction') – «інфаркт міокарда».

4) роз'яснення при перекладі: стратегія передбачає надання пояснення аббревіатури мовою перекладу. Це зазвичай використовується, коли аббревіатура не є загальновідомою в цільовій культурі або коли контекст тексту вимагає додаткової інформації [26]. Наприклад, 'AIDS' ('acquired immunodeficiency syndrome') – «СНІД» («Синдром набутого імунодефіциту»).

Ці стратегії передбачають або транскрибування аббревіатури цільовою мовою, або переклад аббревіатури, або розгортання аббревіатури до повної форми, або заміну аббревіатури більш знайомим терміном. При виборі відповідної стратегії перекладачі повинні враховувати контекст, аудиторію та мету перекладу [27].

Наприклад, якщо перекладач перекладає технічну інструкцію, яка містить аббревіатуру 'EMF', йому потрібно визначити відповідну стратегію перекладу. Якщо посібник призначений для аудиторії, яка знайома з технічною термінологією, то 'EMF' можна перекласти як «електромагнітне поле».

Видатна перекладознавиця Д. Келлі видала «Посібник для тренерів перекладачів: Посібник з рефлексивної практики», який є всеосяжним посібником з підготовки перекладачів і містить розділ про переклад спеціалізованої мови, включаючи аббревіатури. У книзі підкреслюється важливість розвитку у перекладачів навичок рефлексивної практики для вирішення проблем, пов'язаних з перекладом спеціалізованої мови [55].

У процесі перекладу аббревіатур можна зіткнутися з особливістю полісемії або омонімії аббревіатур.

Згідно Оксфордського словника «полісемія – це ситуація, коли слово або аббревіатура має кілька значень» [102: OEDP]. У перекладі аббревіатур полісемія може створювати двозначність, що може призвести до неточного перекладу. Наприклад, аббревіатура 'CIA' ('Central Intelligence Agency in the United States' / 'Culinary Institute of America') може означати «Центральне розвідувальне управління США», або «Кулінарний інститут Америки». Інший приклад – аббревіатура 'IT' ('Information Technology' / 'Income Tax'), яка може означати

«інформаційні технології» або «податок на прибуток». В обох випадках перекладач повинен ретельно вивчити контекст, щоб визначити правильне значення аббревіатури.

Дослідники Дж. Гуфорд та Б. Хеслі надають наступне значення омонімії: «омонімія - це лінгвістичний термін, який стосується слів або аббревіатур, що мають однакове написання або вимову, але різні значення» [48: 123]. У перекладі аббревіатур омонімія також може створювати двозначність і плутанину. Наприклад, аббревіатура 'SEA' ('South East Asia region' / 'Seattle-Tacoma International Airport') може означати регіон Південно-Східної Азії або міжнародний аеропорт Сіетл-Такома. Аналогічно, аббревіатура 'OPEC' ('Organization of the Petroleum Exporting Countries' / 'Office of Professional Employee Compensation') може означати Організацію країн-експортерів нафти або Управління професійної компенсації працівникам. В обох випадках перекладач повинен покладатися на контекст і знання предмету, щоб визначити правильне значення аббревіатури.

А. Беретта, Р. Фіорентіно та Д. Поппель у науковому дослідженні «Вплив омонімії та полісемії на лексичне значення при перекладі» підкреслюють важливість контексту у вирішенні двозначності, спричиненої полісемією. Вони пропонує перекладачам ретельно враховувати контекст, в якому вживається аббревіатура, щоб визначити найбільш відповідний переклад [29: 57].

Д. Келлі у своїй роботі «Переклад спеціалізованого дискурсу» проводить огляд проблем і стратегій, пов'язаних питанням омонімії при перекладі аббревіатур. Вона зазначає, що омонімія може стати проблемою для перекладачів, особливо при перекладі технічних текстів. Вона радить перекладачам покладатися на свої знання предмету та контексту, щоб визначити правильне значення аббревіатури. У деяких випадках для забезпечення точного перекладу може знадобитися консультація з експертами в цій галузі [54].

Згідно досліджень вищезазначених вчених ми можемо зробити висновок, щоб вирішити ці проблеми полісемії та омонімії при перекладі аббревіатур,

перекладачі спеціалізованого дискурсу повинні добре розуміти мову оригіналу та мову перекладу, а також тематику та конвенції цієї галузі. Вони також повинні бути знайомі зі стратегіями та методами перекладу, такими як використання глосаріїв, дослідження та консультації з експертами, щоб забезпечити точність перекладу та його відповідність цільовій аудиторії.

Важливим аспектом у дослідженні питання перекладу абревіатур є поняття «синонімії» та «антонімії».

Кембриджський словник англійської мови надає наступне визначення поняття «синонімія»: «це поняття в перекладі абревіатур, яке стосується існування різних абревіатур, що мають однакове або схоже значення в мові перекладу. Наприклад, ‘UNESCO’ та «ЮНЕСКО» є синонімами в англійській та українській мовах відповідно. Так само синонімами є ‘USA’ та «США». Ці приклади ілюструють, що одне й те саме поняття може бути виражене різними абревіатурами в різних мовах [95: CDS].

Дослідженням синонімії при перекладі абревіатур займалися такі вчені, як М. Хатіб та К. Баді. Їхні дослідження показали, що синонімія є поширеною проблемою при перекладі технічних і наукових текстів, які містять численні скорочення. Вони стверджують, що перекладачі повинні знати про різні синоніми, які використовуються в мові перекладу, щоб забезпечити точний і адекватний переклад [56: 58].

Антонімія, з іншого боку, – це поняття в перекладі абревіатур, яке стосується існування різних абревіатур, що мають протилежні або контрастні значення в мові перекладу. Наприклад, ‘TBC’ (to be continued) – (далі буде) і ‘TBD’ (to be determined) – (буде визначено згодом) є антонімами, оскільки мають протилежні значення. Інший приклад – ‘AC’ (alternating current) – (змінний струм) і ‘DC’ (direct current) – (постійний струм), які є антонімами, оскільки позначають різні типи електричних струмів [23].

Питання антонімії при перекладі абревіатур вивчали такі дослідники, як М. Тер-Мінасова та М. Ледерер. Їхні дослідження показали, що антонімія є

поширеною проблемою при перекладі технічних і наукових текстів, і що вона може бути особливо складною для перекладачів, які не знайомі з предметом перекладу. Вони стверджують, що перекладачі повинні добре розуміти поняття, представлені абрєвіатурами, щоб точно перекласти їх, і що вони повинні знати про різні антоніми, які використовуються в мові перекладу [81: 552].

Не менш важливою темою у питанні перекладу абрєвіатур є розділ псевдоінтернаціоналізмів та інтернаціоналізмів.

Вітчизняний науковець О. Лабенко досліджував питання псевдоінтернаціоналізмів у перекладі наукової літератури ще у 1928 р.. Він стверджував, що використання псевдоінтернаціоналізмів може призвести до плутанини та непорозумінь, особливо в технічних та наукових галузях, де точність має вирішальне значення. На думку науковців перекладачі повинні надавати пріоритет культурному та мовному контексту при перекладі абрєвіатур, щоб уникнути створення псевдоінтернаціоналізмів. Дослідник надає наступне визначення псевдоінтернаціоналізмів: «це терміни, які не визнаються в мові перекладу як такі, що мають еквівалентне значення або не мають такого ж вживання, як у мові оригіналу». У контексті перекладу абрєвіатур псевдоінтернаціоналізми можуть виникати, коли абрєвіатура перекладається без урахування лінгвістичного та культурного контексту мови перекладу. Наприклад, абрєвіатура 'NATO' може бути перекладена українською як «НАТО», що не відповідає офіційній українській назві організації. Це приклад псевдоінтернаціоналізму [7: 135].

Фінська лінгвістка К. Хяккінен досліджувала питання інтернаціоналізмів у термінологічній роботі. Хяккінен стверджує, що використання інтернаціоналізмів може полегшити міжмовну комунікацію та підвищити ефективність у технічній та науковій сферах. Вона вважає, що перекладачі повинні усвідомлювати відмінності у вживанні та контексті між мовою оригіналу та мовою перекладу при використанні інтернаціоналізмів у перекладі акронімів. Дослідниця надає наступне визначення «інтернаціоналізмів»: «це

терміни, які визнані в багатьох мовах як такі, що мають однакове значення або схоже вживання». У контексті перекладу акронімів інтернаціоналізми можуть виникати, коли акронім перекладається у спосіб, що відповідає лінгвістичному та культурному контексту мови перекладу. Наприклад, аббревіатура 'NASA' може бути перекладена українською як «НАСА», що відповідає офіційній українській назві організації. Це приклад інтернаціоналізму [45].

Проаналізувавши перекладознавчий аспект у дослідженні аббревіатур ми можемо зробити висновок, що переклад аббревіатур вимагає ретельного врахування контексту, аудиторії, мети та культурних традицій як мови оригіналу, так і мови перекладу. Важливо, щоб перекладач мав глибоке розуміння предмету перекладу і вибрав відповідну стратегію перекладу, щоб забезпечити точність і ясність перекладу.

1.3 Аналіз симбіотичної динаміки: взаємодія між військовим дискурсом та медіа дискурсом в умовах сьогодення

Медійний дискурс, що характеризується своїми унікальними особливостями та функціями, відіграє життєво важливу роль у формуванні громадської думки, поширенні інформації та конструюванні соціальної реальності. Він охоплює різні форми комунікації, включаючи друковані, радіо- та цифрові медіа, за допомогою яких окремі особи та інституції взаємодіють та обмінюються інформацією з широкою громадськістю. Специфіка медійного дискурсу полягає в його здатності висвітлювати події, конструювати наративи та впливати на громадську думку за допомогою мови, візуальних репрезентацій і методів переконання.

Чимало відомих науковців детально досліджували тонкощі медіа дискурсу, сприяючи глибшому розумінню його природи та наслідків. Одним із впливових дослідників у цій галузі є Н. Феркляф, чия праця «Дискурс і соціальні зміни» заглиблюється у взаємозв'язок між дискурсом, владою та соціальними перетвореннями. Феркляф визначає медіа дискурс як «критичний аналіз медіа

текстів і соціальних практик, які продукують ці тексти і є їхніми продуктами». Його книга пропонує цінне розуміння ролі медіа дискурсу у формуванні суспільних норм і цінностей [90].

Іншим значним автором є Т. А. ван Дейк, чия праця «Дискурс і влада» досліджує складні зв'язки між дискурсом, ідеологією та владою. Ван Дейк розглядає медіа дискурс як платформу для поширення панівних ідеологій та конструювання соціальних ідентичностей. Його дослідження забезпечує всеосяжну основу для розуміння дискурсивних стратегій, які використовують медіа інституції для підтримки та відтворення існуючих владних структур [91].

Взаємозв'язок між медіа дискурсом і військовим дискурсом має свої особливості, які варто дослідити. Медійний дискурс часто слугує інструментом військової комунікації, передаючи інформацію, наративи та громадську думку про військові операції, конфлікти та національну безпеку. Цей взаємозв'язок є динамічним, оскільки медіа дискурс відображає військовий дискурс і впливає на нього.

Наприклад, під час військового конфлікту медіа дискурс може сприяти створенню певного наративу, вибірково висвітлюючи події, підкреслюючи певні перспективи і використовуючи емоційні заклики. І навпаки, військовий дискурс може впливати на висвітлення подій у ЗМІ через стратегічні інформаційні повідомлення, офіційні заяви та «вбудовану журналістику». Взаємодія між цими двома дискурсами впливає на громадську думку, державну політику та загальне сприйняття військових дій [1: 6-9].

Крім того, військові аббревіатури часто використовуються в медіа дискурсі, слугуючи стислими і впізнаваними формами комунікації. Ці аббревіатури спрощують передачу інформації, роблячи її більш доступною для громадськості. Наприклад, такі терміни, як 'IED' (Improvised Explosive Device) – «СВП» (саморобний вибуховий пристрій), 'CAS' (Close Air Support) – «БПА» (безпосередня повітряна підтримка) широко використовуються в медіа репортажах для передачі конкретних військових понять або ситуацій. Їх

використання сприяє ефективній комунікації між військовими та ЗМІ, а також впливає на розуміння громадськістю військових операцій [46: 92].

Вивченням військових аббревіатур та їх використання в медіа дискурсі займалися такі вчені, як Д. Таннен та Дж. А. Вілсон. Таннен у своїй праці «Сила слова: Хто буде почутий і чому» досліджує роль мови в різних контекстах, зокрема у військовому дискурсі. Вона аналізує, як військові аббревіатури сприяють формуванню почуття винятковості та експертності у військових спільнотах, одночасно впливаючи на суспільне розуміння [80].

Вілсон у своєму дослідженні соціолінгвістики військових аббревіатур вивчає способи, в які аббревіатури функціонують як форма групової ідентичності, ефективності комунікації та контролю над інформаційними потоками в армії. Його робота проливає світло на те, як ці аббревіатури інтегруються в медіа дискурс і впливають на публічний дискурс навколо військових питань [87].

Ці наукові праці пропонують цінне розуміння багатогранних зв'язків між медіа дискурсом і військовим дискурсом, підкреслюючи важливість мови, динаміки влади і соціальних наслідків. Вивчаючи ці зв'язки, ми можемо поглибити наше розуміння складнощів, пов'язаних з формуванням громадської думки і побудовою наративів у сфері взаємодії військових і медіа.

На сьогоднішній день військовий дискурс є особливим різновидом світоглядної мовленнєвої організації мовлення військовослужбовців, що характеризується такими специфічними рисами, як: відповідність актуальній військовій ситуації, середовищу військової сфери специфічний військовий хронотоп; інтенціональність; цілісність мовленнєвих елементів, що використовуються – зв'язність; військово-фактологічна інформативність; процесуальність; інтертекстуальність; авторитетність джерел; антропоцентричність військової картини світу; здатність взаємодіяти з іншими дискурсами інституційного типу.

Специфіка військового дискурсу зумовлена його суб'єктами. Серед відмінних рис військового дискурсу можна виокремити: логічні та точні

формулювання, стандартизовані структури та кліше, комунікативна інтенсивність комунікації та особливий статус комунікантів, заснований на субординації. заснований на субординації [14: 46].

Видатною особливістю військового дискурсу є використання абревіатур і скорочень, а також номенклатури та специфічних умовних позначень. Військовий дискурс також можна поділити на військову офіційну мову та військовий сленг, який відрізняється ступенем неформальності та експресивності. Найменш конкретизованою в термінології серед усіх військових термінологічно визначеними серед усіх жанрів військового дискурсу (статути, накази, звіти) є військові статути. Це пов'язано зі специфікою змісту цих офіційних документів, які визначають взаємовідносини військовослужбовців, полків і загонів, а також людей, полків і загонів, а також обов'язки і права всіх військових звань. Слова вживаються в їхніх логічних значеннях, зафіксованих у словниках, щоб уникнути будь-якої можливої двозначності. Виняток зроблено для метафоричних номінацій військових дій об'єктів – гірських вершин, річок, населених пунктів, які часто позначаються як умовні позначення на карті. Слід зазначити, що ці метафори виконують виключно шифруючу або кодифікуючу функцію, а не експресивну.

Л. Мосієвич визначає «військовий дискурс» як усний чи письмовий комунікативний акт, який використовується для реалізації формального чи неформального спілкування у військовому контексті. Такий дискурс може описувати: військові дії, звання, зброю, тактику ведення війни, організацію військових формувань тощо [12: 112].

Військовий дискурс як складний комунікативний феномен розглядається науковцями різних галузей: філології, психології, військової історії, педагогіки, військової справи тощо. Зокрема, в лінгвістиці досліджували різні аспекти військового дискурсу: Л. Мосієвич та А. Вілсон досліджували аспекти формулювання визначення поняття, а також питання запозичення у військових текстах [12: 112; 87]; дослідники Я. Клименко та М. Русанівський розглядали

групи військових абревіатур; [5: 213]. О. Нікіфорова вивчала трансформації, що застосовуються в процесі перекладу абревіатур військового дискурсу [13]. Проблема військових абревіатур та їх типології перебувала в центрі уваги таких дослідників як М. Фрейн та І. Фабіянич [39: 59].

В умовах сьогодення складність дослідження поняття «військового дискурсу» пов'язана з поняттям «спеціалізований дискурс» як загальним визначенням. На думку науковця М. Готті термін «спеціалізований дискурс» означає використання мови фахівцями в контекстах, які є «типовими для спеціалізованої спільноти, що охоплює академічну, професійну, технічну та професійну сфери знань і практики» [44].

Деякі мовознавці дають наступне визначення «спеціалізованого дискурсу»: «спеціалізований дискурс можна розуміти як «вербальну і невербальну реалізацію комунікативної системи» певної сфери інтересів» [3: 52].

На складності аналізу дискурсу наголошує науковець О. Селіванова у своїй науковій роботі «Сучасна лінгвістика: Тенденції та проблеми». Тому «дискурс» досліджується різними науковими галузями, включаючи лінгвістику та її відгалуження, антропологію, літературознавство, психологічні дослідження та філософію. Дискурсологія – є окремою галуззю лінгвістики, що вивчає дискурс, має на меті ретельний опис і характеристику спілкування в конкретних і типових обставинах комунікації, беручи до уваги соціальні, культурні, когнітивні, психологічні, етнічні та інші фактори. Дискурсивні дослідження складаються з методологічно і теоретично різноманітних напрямів, лінгвістичних шкіл та окремих досліджень [15].

Увага до проблеми вивчення військового дискурсу надзвичайно зросла серед наукової спільноти в останнє десятиліття. Такий інтерес зумовлений насамперед сучасною екстралінгвістичною ситуацією, яка характеризується насиченістю військово-політичними конфліктами.

Деякі автори виділяють військово-політичний дискурс як особливий тип дискурсу, закріплюючи за ним особливе місце в дискурсивних дослідженнях.

Водночас, поряд з великою кількістю літератури, присвяченої вивченню політичного дискурсу, мало уваги приділяється військово-політичному дискурсу. З одного боку, однією з головних причин такої ситуації є те, що більшість лінгвістів віддають пріоритет дослідженням у сфері політичної комунікації. З іншого боку, це пов'язано зі складністю вивчення «гібридних» форматів дискурсу, до яких належить і військово-політичний. Дослідники часто ігнорують його, віддаючи перевагу окремому розгляду питань політичного чи військового дискурсу. Однак саме інтегративний характер воєнно-політичного дискурсу надає йому особливих рис, що відрізняють його як від політичного, так і від військового типів дискурсів.

Таким чином, термін «військовий дискурс» (ВД) може розглядатися як частина суспільно-політичного дискурсу і має безпосередній зв'язок з публіцистичним, академічним, технічним та художнім дискурсами, відповідно до соціально-ситуативного виміру. Військовий дискурс – це соціально-професійне мовлення щодо воєнних дій та конфлікту в його традиційних та сучасних проявах, згідно з книгою американського дослідника С. Торна «Мова війни». Ми можемо визначити текст як «військовий дискурс», коли поєднуємо його з екстралінгвістичними, практичними соціокультурними, емоційними та іншими елементами. За думкою сучасних дослідників мілітаризація сучасної англійської мови впливає на те, як люди спілкуються у світовому масштабі, оскільки сам військовий дискурс екстраполюється на соціально-політичний дискурс [82].

У США особливий інтерес до вивчення воєнно-політичного дискурсу пов'язаний з подіями 11 вересня 2001 року, після яких боротьба з тероризмом вийшла на перший план у виступах політиків та американських ЗМІ. Уряд США та Міністерство оборони США почали розглядати «глобальну війну з тероризмом» як пріоритет національної політики та концептуалізувати свою роль у цій війні [51].

Американський дослідник Дж. Майклз у своїй праці «Дискурсивна пастка і збройні сили США: Від війни з тероризмом до війни» зазначає, що «значення, яке політичні та військові системи надають створенню, поширенню та контролю мови під час війни, виходить за рамки самої війни і стає ключовою характеристикою конфлікту в цілому. Потрапивши до військово-політичного дискурсу, слова можуть формувати поле бою і боротися самі за себе». Цей феномен, на думку Дж. Майклза, ще не отримав достатньої академічної уваги і являє собою прогалину в існуючій літературі з вивчення війни [67].

Вчений використовує термін «дискурсивна пастка», щоб показати, як дискурс з його термінологією, розробленою з політичних або військових міркувань, захоплює політиків у пастку, мотивуючи або обмежуючи їхні дії. Як приклад «дискурсивної пастки» автор наводить термін «шок і хвилювання», який широко використовувався для опису американської стратегії на ранніх етапах війни в Іраку 2003 року (понад 600 новинних повідомлень по всьому світу говорили про шок і трепет протягом першого тижня війни). За словами Дж. Майклза, термін, який з'явився як модне слово в 2003 році, спочатку був розроблений як концепція в публікації 1996 року і зіграв свою роль у плануванні війни в Іраку. Таким чином, автор підкреслює важливість мови при розробці стратегії, а також наслідки, що виникають через нерозуміння посадовцями значення слів, які вони використовують.

У табл. 1 показано кілька типів «дискурсивних пасток», які описує науковець (Додаток А).

На думку сучасної дослідниці Н. Фурсіної [20: 112]. при описі військового спілкування у професійному середовищі дослідники дотримуються терміну «військовий інституційний дискурс». Структурні компоненти, характерні для військового дискурсу як особливого інституційного типу дискурсу зображені на рис. 1 (Додаток Б)

Для того, щоб встановити все розмаїття конкретних ситуацій спілкування, в яких реалізується воєнний дискурс, слід розглянути його жанрові особливості.

Розуміння жанру в широкому сенсі слова передбачає будь-яку, часто повторювану (яка стала конвенційною) мовленнєву модель взаємодії з передбачуваним набором мовних засобів, дій, учасників, тем, а також з певним середовищем. Сучасний військовий дискурс містить різні жанри, кожен з яких має свої характеристики та особливості. Серед науковців, які вивчали питання жанрових особливостей військового дискурсу, можна назвати Дж. Мартіна, Т. в. Леувена та Д. Кауфера. Свої висновки вони опублікували в таких роботах, як «Жанр і військова риторика: Створення та підтримка опозиційної ідентичності» та «Війна, журналістика та формування ХХ століття» [60; 61]

Прикладом роботи, яка досліджує жанрові особливості військового дискурсу, є «Військовий дискурс та американська культура: Від революції до 9/11» Е. Ф. Р. Джонса. У цій книзі Джонс розглядає еволюцію військового дискурсу в американській культурі та досліджує, як він використовувався для формування суспільного сприйняття війни та військової служби [51].

Інший приклад – «Риторика і війна: еволюція жанру» К. Чапут. У цій книзі Чапут досліджує історію воєнної риторики та її роль у формуванні громадської думки і підтримки військових дій [31].

Сучасний військовий дискурс значно еволюціонував за останні роки, особливо у сферах технологій, глобальної політики та медіа. Декілька науковців протягом багатьох років вивчали особливості військового дискурсу, аналізуючи мову та риторику, що використовуються у військовому контексті, а саме: К. Вінклер – лінгвістка, яка вивчає військову мову та дискурс. Серед її праць – «Мова війни: література та культура в США від Громадянської війни до Другої світової війни» та «В ім'я Америки: Ведення війни у В'єтнамі збройними силами Сполучених Штатів» [88; 89]. Т. ван Левен – соціальний семіотик, який аналізував візуальну та мовну комунікацію у військовому контексті. Серед його робіт – «Мова кольору: Вступ» та «Вступ до соціальної семіотики» [58; 59]. Дж. Мартін – лінгвіст, який вивчав риторику війни та конфлікту. Серед його праць – «Мова переконання: Вступ» та «Розуміння мови: Посібник для тих, хто вивчає

англійську мову» [64]. Д. Кауфер – дослідник комунікацій, який вивчає мову війни та роль технологій у військовій комунікації. Серед його праць – «Риторика і технології: Комунікація від дротового до бездротового зв'язку» та «Взаємодія технологій та військової доктрини» [52; 53].

Серед помітних праць, присвячених особливостям військового дискурсу, можна назвати такі: «Війна і ЗМІ: Пропаганда та переконання у війні в Перській затоці» Д. Л. Алтейде та Р. П. Сноу: ця книга аналізує мову та висвітлення війни в Перській затоці у ЗМІ, досліджуючи, як американські військові та ЗМІ працювали разом, щоб сформуванати громадську думку [21]., «Мова і війна: філософський аналіз» Н. С. Струвер: ця книга досліджує зв'язок між мовою та війною, аналізуючи риторику та ідеологію війни протягом всієї історії [78]., «Риторика і війна в 21 столітті: Критичний підхід» за редакцією Ф.-Ж. Салазара та Д. Хоухі: ця збірка містить есе різних науковців, які досліджують мову, риторику та комунікацію війни в сучасну епоху [70].

На основі досліджень вищезгаданих науковців було виокремлено такі особливості сучасного військового дискурсу:

- *Інформаційна війна:* У сучасному військовому дискурсі акцент робиться на контролі наративу і формуванні громадської думки. Це включає використання пропаганди, дезінформації та фейкових новин для впливу на ЗМІ та громадськість. Наприклад, під час президентських виборів у США у 2016 році російські оперативники використовували соціальні мережі для поширення неправдивої інформації та сіяння розбрату.

- *Високоточна війна:* З розвитком технологій сучасний військовий дискурс часто зосереджується на точних ударах і цілеспрямованих атаках, а не на широких військових кампаніях. Це включає використання дронів, кібератак та іншої високотехнологічної зброї. Наприклад, американські військові використовують безпілотники для ураження важливих об'єктів в Афганістані та інших країнах.

- *Гуманітарна інтервенція:* У сучасному військовому дискурсі все більше уваги приділяється морально-етичному обґрунтуванню військових дій, особливо в контексті гуманітарної інтервенції. Це включає використання військової сили для захисту цивільного населення від звірств або для реагування на стихійні лиха. Наприклад, у 2011 році коаліція країн втрутилася в Лівію, щоб захистити цивільне населення від уряду Муаммара Каддафі.

- *Гібридна війна:* Сучасний військовий дискурс також включає новий тип війни, який поєднує звичайну військову тактику з невійськовою, такою як кібератаки, пропаганда і маніпуляції в соціальних мережах. Це називається гібридною війною і часто використовується Росією в її конфліктах з сусідніми країнами. Наприклад, у 2014 році Росія анексувала Крим, використовуючи поєднання військової сили та дезінформаційних кампаній.

- *Приватні військові підрядники:* У сучасному військовому дискурсі все більше покладаються на приватних військових підрядників, які надають широкий спектр послуг збройним силам, включаючи безпеку, логістику і навчання. Це призвело до дебатів щодо підзвітності та прозорості військових операцій. Наприклад, під час війни США в Іраку приватних військових підрядників звинувачували в численних порушеннях прав людини.

Проаналізувавши особливості військового дискурсу ми можемо зробити висновок, що дослідження військового дискурсу є складним і пов'язаним зі спеціалізованим дискурсом. Військово-політичний дискурс – це особливий тип дискурсу, який привернув увагу дослідників у зв'язку з сучасною екстралінгвістичною ситуацією, що характеризується військово-політичними конфліктами. Важливо розуміти жанрові особливості військового дискурсу, до якого належать стратегічні документи, військова публіцистика, військові мемуари та військова художня література.

Висновки до розділу 1

1. Важливість правильного тлумачення терміну «аббревіатура» продемонстрували сучасні лінгвістичні дослідження. Аббревіатури були створені для економії часу і простору, а також для забезпечення секретності, і їх використання еволюціонувало протягом історії. Сьогодні лінгвісти звертають увагу на структурно-семантичні особливості та прагматичні функції аббревіатур у різних наукових і професійних сферах. Українські науковці зробили помітний внесок у дослідження аббревіатур у науково-технічних текстах, зокрема їхнього утворення, функцій та потенціалу неправильної інтерпретації. Використання аббревіатур може бути корисною стратегією для узагальнення складної інформації, але необхідно подбати про те, щоб вони були легко зрозумілі цільовій аудиторії.

2. Переклад аббревіатур є важливою підгалуззю перекладознавства, яка ставить перед перекладачами низку викликів, особливо при перекладі спеціалізованого дискурсу. Такі вчені, як М. Бейкер та С. Петріллі, зробили значний внесок у цю галузь, наголошуючи на важливості контексту, чіткого розуміння аббревіатури вихідної мови та використання послідовних стратегій перекладу. Перекладачі також повинні пам'ятати про потенційну полісемію або омонімію аббревіатур, що може спричинити плутанину або непорозуміння. Тому дуже важливо, щоб перекладачі мали глибокі знання предмету та контексту для точного перекладу аббревіатур і забезпечення чіткої комунікації. Необхідні подальші дослідження та навчання для вдосконалення навичок перекладачів у рефлексивній практиці та перекладі спеціалізованих мов.

3. Медіа дискурс відіграє важливу роль у формуванні громадської думки, поширенні інформації та конструюванні соціальної реальності. Здатність висвітлювати події, конструювати наративи та впливати на громадську думку за допомогою мови, візуальних репрезентацій та методів переконання робить його потужною силою в сучасному суспільстві.

Вивчення взаємозв'язку між медіа дискурсом і військовим дискурсом, а також використання військових акронімів у медіа дає цінне розуміння складнощів, пов'язаних з формуванням громадської думки і побудовою нарративів у контексті взаємодії військових і медіа. Розуміння цієї динаміки сприяє глибшому осмисленню значення мови, динаміки влади та соціальних наслідків у цих дискурсах.

Вивчення військового дискурсу пов'язане з поняттям спеціалізованого дискурсу, який стосується мови, що використовується фахівцями в спеціалізованих спільнотах. Дискурсологія має на меті описати комунікацію в конкретних і типових обставинах, беручи до уваги різні фактори. Військово-політичний дискурс є специфічним типом дискурсу, який останніми роками привертає до себе увагу у зв'язку з поточною політичною ситуацією. Однак дослідники, як правило, ігнорують його, вважаючи за краще розглядати питання політичного або військового дискурсу окремо. Інтегративна природа воєнно-політичного дискурсу надає йому особливих рис, які відрізняють його як від політичного, так і від військового типів дискурсу. Розуміння жанрових особливостей військового дискурсу є важливим для розуміння конкретних комунікативних ситуацій, в яких реалізується військовий дискурс. Військовий дискурс включає в себе різні жанри, такі як стратегічні документи, військова публіцистика, військова мемуаристика, військова художня література, кожен з яких має свої характерні риси та особливості. Вивченням жанрових особливостей військового дискурсу займалися різні науковці, зокрема Ж. Мартін, Т.В. Левен, Д. Кауфер. Військовий дискурс використовується для формування суспільного сприйняття війни та військової служби.

Розділ 2. АНАЛІЗ СТРУКТУРНИХ, МОРФОЛОГІЧНИХ ТА СЕМАНТИЧНИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ ВІЙСЬКОВИХ АБРЕВІАТУР ТА СКОРОЧЕНЬ

2.1 Структурно-морфологічні особливості військових абревіатур

До лексичних особливостей текстів військового дискурсу ми можемо віднести використання військових термінів, абревіатур, неологізмів, військових афоризмів, прислів'їв та цитат, фразеологічних одиниць, сленгу, а також значної кількості метафоричних елементів, метою застосування яких є вплив на емоції аудиторії [32].

Стрімке зростання лексичного фонду, нерівномірний розподіл інформації у мовному потоці та надмірність мови зумовили появу засобів мовної економії, до яких відносяться скорочення та абревіатури. Використання скорочень забезпечує передачу максимальної кількості інформації (сислового змісту) з мінімальним використанням ресурсів мови, тобто підвищує ефективність комунікативної функції мови та оптимізує процес комунікації. У той час як абревіатура є похідним словом, що виникає внаслідок абревіації, тобто утворенням з перших літер або з інших частин слів, що входять до складу назви чи поняття [37].

Досліджуючи структурно-морфологічні особливості військових абревіатур поділимо це питання на 3 підпункти: лексичні особливості, морфологічні особливості, та граматичні особливості військових абревіатур.

I. Лексичні та структурні особливості абревіатур допомагають ідентифікувати їх значення та використання. У контексті військових англійських абревіатур деякі лексичні особливості включають акроніми, утворені з перших літер довших фраз, використання великих літер, а також включення цифр або інших символів. Крім того, як зазначає Л. Даунінг [35], такі абревіатури часто мають специфічне значення в контексті військових операцій і використовуються як форма технічного жаргону.

Розглянемо декілька прикладів використання лексичних особливостей військових аббревіатур у медіа.

1) стислість:

у реченні (1) *‘Ukraine is arming commercially available quadcopter Unmanned Aerial Vehicles (UAV) with warheads from Rocket Propelled Grenades (RPG) to strike Russian ground targets...’* (144: UISRT), ми можемо прослідкувати поєднання використання автором скорочення аббревіатур, які точно відображають конкретну військову техніку, про яку йдеться з попереднім їхнім розшифруванням: UAV (БПЛА – безпілотні літальні апарати) та RPG (РПГ – реактивні протитанкові гранатомети). Ці аббревіатури підвищують чіткість і лаконічність передачі інформації про конкретні військові можливості та дії, що описуються.

2) використання літер та цифр:

у заголовку статті (3) *‘What Is the F-16 Fighter Jet and Why Does Ukraine Want It?’* (148: WITF) можна побачити приклад використання військової аббревіатури, яка складається з літер та цифр. Утворення цієї аббревіатури на позначення конкретної моделі винищувача є доречним у контексті обговорення військової техніки. Вона забезпечує стисле і впізнаване посилання на винищувач F-16, що дозволяє ефективну комунікацію і розуміння серед читачів, знайомих з військовою термінологією.

3) поєднання великих і малих літер:

(5) *‘The TOW missile (Tube-launched, Optically-tracked, Wire-guided missile) is a lesser recognized but still quite significant element of Ukraine's ongoing and successful anti-armor arsenal ...’* (141: UART)

(6) *‘Firing from Bradley Fighting Vehicles, HMMWVs (High Mobility Multipurpose Wheeled Vehicle), helicopters and dismounted tripods ...’* (141: UART)

У поданих вище реченнях також наявне використання військових аббревіатур із їхнім розшифруванням у дужках. Наявність розшифровки аббревіатури в дужках після кожного скорочення надає важливу контекстуальну

інформацію та допомагає читачеві зрозуміти специфічні характеристики та можливості згаданої військової техніки.

II. Морфологічні особливості стосуються структури слова або аббревіатури, включаючи використання префіксів, суфіксів та інших афіксів. У контексті військових англійських аббревіатур деякі морфологічні особливості включають використання суфіксу *-er* (наприклад, *shooter, tanker*) для створення нових слів та використання інфікси на кшталт *-l-* або *-o-* для створення нових слів або модифікації існуючих, як у прикладах *infil* та *exfil*. Ще однією особливістю аббревіатур, як новотворів, є втрата їхньої первісної внутрішньої форми або «повна демотивація». Відсутність коренів та афіксів сприяє виникненню питання про альтернативу природи аббревіатур, які не можуть вважатися власне словами через їхню особливу структуру [83].

Попередній аналіз аббревіатур у військовій англійській мові відповідно до їхньої структури виявив наступні закономірності їхнього утворення:

1) скорочення, що представляють собою ініціальну, медіальну або кінцеву відсічену частину повних слів, що визначаються як лексичні одиниці військової англійської мови [83].

(7) *'OpSec Group, a global provider of brand protection solutions and intellectual property management ...'* (OSG: 131). Як ми можемо побачити аббревіатура *'OpSec'* була утворена шляхом поєднання та скорочення слів *'operational security'*, що створило стисле представлення практик та заходів, які застосовуються для захисту конфіденційної інформації та збереження оперативної таємниці.

2) клішовані суміші, утворені шляхом поєднання клішованих основ різних військових термінів [83].

у реченні (9) *'Bill Gates, who already warned us about the pandemic and climate change, says bioterrorism is the next big threat we're not worrying about enough'* (108: BGS) є використання клішованої суміші *'bioterrorism'*, яка була утворена шляхом поєднання префікса *'bio-*', що означає «біологічний», і

«terrorism», що означає навмисне використання біологічних агентів або токсинів для заподіяння шкоди або вселення страху серед населення в ідеологічних, політичних або військових цілях.

3) використання службової морфеми (інфіксу), у середині кореня чи основи при творенні похідних слів або граматичних форм [83].

речення (11) *'The special forces conducted a nighttime infil operation, stealthily infiltrating the enemy territory to gather intelligence and conduct targeted operations before executing a successful exfil to extract without detection'* (120: MSSP) включає в себе дві службові морфеми: *infil* та *exfil*. Ці військові терміни 'infil' і 'exfil' були утворені шляхом скорочення і змішування слів 'infiltration' і 'exfiltration', створюючи стислі уявлення про процеси, пов'язані з входом і виходом з ворожої території або ворожого середовища, при цьому мінімізуючи виявлення і підтримуючи оперативну безпеку.

4) утворення абрєвіатури шляхом скорочення повного слова [83].

(13) *'South Korea dismissed a US media report that its arty rounds were heading to Ukraine'* (133: SKS)

(14) *'... top military leaders in battlefield op, were at one of the forward command posts...'* (146: UV)

У поданих вище прикладах ми можемо побачити застосування військових абрєвіатур у статтях медіа ресурсів шляхом скорочення повного слова. Так у першому реченні було застосовано скорочення 'arty', що було утворено шляхом усічення слова 'artillery' для створення розмовної та скороченої назви роду військ, що відповідає за великокаліберну зброю та непряму вогневу підтримку. У другому реченні зі статті іншого медіа ресурсу автор використав скорочення 'op', що було утворено також шляхом скорочення слова 'operation', що створило більш короткий і неформальний спосіб позначення військової місії або заходу.

5) іншомовні абрєвіатури, запозичені з інших мов, переважно французької [83].

у заголовку англomовної статті (15) *'The GC squadron conducted a successful air strike on enemy positions during the military exercise'* (136: TGC) ми бачимо використання військового іншомовного терміну 'GC' утворений шляхом скорочення французької фрази 'Groupe de Chasse', що в перекладі означає «винищувальна група» або «група переслідування». Такий термін зазвичай використовується для позначення ескадрильї або підрозділу, що спеціалізується на бойових діях у повітрі.

б) застосування суфіксів для утворення слів іншого значення [83].

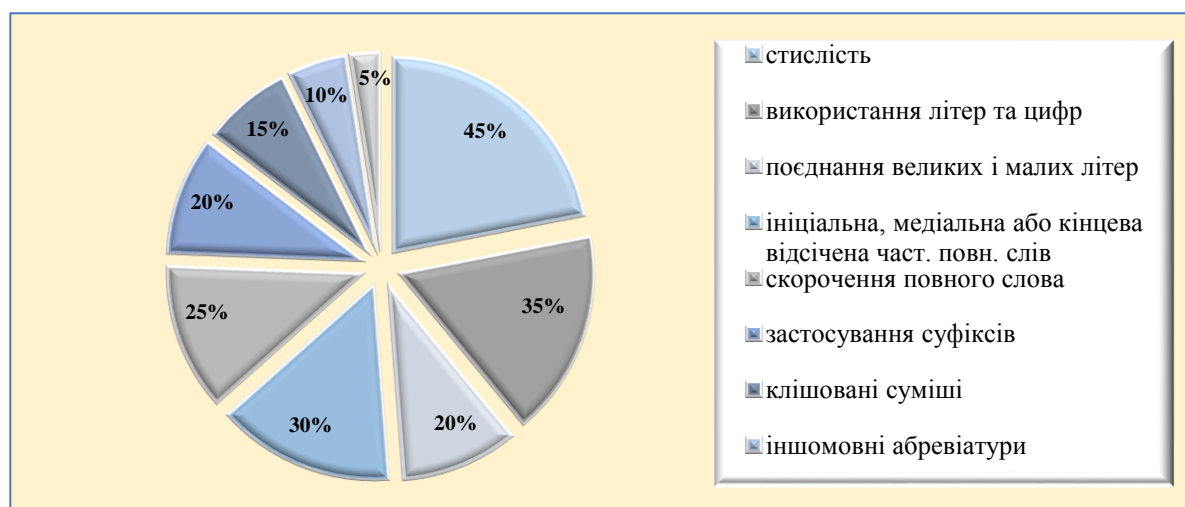
(16) *'Ukraine live briefing: Air defenses down Russian missiles ...'* (143: ULB).

(17) *'Air Force training plane slightly damaged during emergency landing ...'*
(106: AFTP)

У поданих вище прикладах, які представляють заголовки статей ми можемо побачити застосування військових абревіатур, які утворені шляхом застосування суфіксів для утворення слів іншого значення. Так у першому реченні було застосовано термін 'briefing', що було утворено від дієслова 'to brief', що означає надавати стисло і конкретну інформацію або інструкції окремим особам чи групам, які беруть участь у військових операціях або процесах прийняття рішень та додаванням суфіксу -ing. У другому реченні зі статті іншого медіа ресурсу використовується термін 'landing', що було утворено також шляхом додавання суфіксу -ing до дієслова 'to land', що означає акт безпечного приземлення літака або військового підрозділу на землю або на визначений майданчик для посадки.

Проаналізувавши приклади використання у медійному дискурсі військових абревіатур відповідно до їхньої структури та лексичних особливостей ми можемо зробити висновок про відсоткове співвідношення використання кожного типу військових абревіатур у медіа ресурсах (рис. 2), (Додаток В)

Рис. 2 Співвідношення використання військових абревіатур відповідно до їхньої структури та лексичних особливостей у медіа ресурсах (у %) [83].

Отже, найбільшу частку використання у медіа ресурсах відповідно до структури (у 45%) мають стислі військові абревіатури, і відповідно до лексичних особливостей найбільшу частку використання у мас-медіа (у 30%) мають військові абревіатури, що були утворені як ініціальна, медіальна або кінцева відсічена частина повних слів.

Важливим розділом в аспекті дослідження структурних особливостей військових абревіатур вважаємо дослідити класифікацію, яка передбачає поділ абревіатур за кількістю компонентів, що дає можливість дослідження структурних типів абревіатур.

Класифікація військових абревіатур за кількістю компонентів стосується кількості слів або елементів, з яких складається абревіатура. За кількістю компонентів військові абревіатури можна розділити на 3 умовних групи:

1) моносемічні абревіатури: абревіатури, які мають лише один компонент та **поліморфемні абревіатури:** абревіатури, які складаються з трьох або більше компонентів [22] :

речення (19) '*Team PSAB holds joint NCO induction ceremony*' (135: TPSAB) включає в собі приклади двох типів абревіатур. Полісемічний військовий термін 'PSAB' утворився шляхом поєднання ініціалів авіабази 'PRINCE SULTAN AIR

BASE’, що позначає конкретний військовий об’єкт у Саудівській Аравії, а також аббревіатури «Провінційна бригада сприяння безпеці», що позначає спеціалізований військовий підрозділ, орієнтований на надання допомоги в забезпеченні безпеки в конкретній провінції або регіоні. У свою чергу моносемічний військовий термін ‘NCO’ був утворений шляхом скорочення словосполучення ‘Non-Commissioned Officer’, що означає військове звання або посаду, нижчу за офіцерську, і, як правило, пов’язану з керівництвом та наглядом за виконанням обов’язків.

2) біморфемні аббревіатури: аббревіатури, що складаються з двох компонентів [22]:

(21) *‘The infantry unit reported being in a TIC situation as they engaged the enemy forces in close combat’* (137: TMC).

(22) *‘The unit quickly submitted a CASREP to request medical assistance for the wounded soldiers’* (110: CP)

У поданих вище прикладах, ми можемо побачити застосування військових аббревіатур, які є біморфемними. Так у першому реченні було застосовано термін ‘TIC’, що був утворений шляхом поєднання початкових літер словосполучення ‘Troops in Contact’, яке використовується для опису ситуації, коли військовослужбовці залучені або активно беруть участь у безпосередніх бойових діях з ворожими силами. У другому реченні зі статті іншого медіа ресурсу використовується термін ‘CASREP’, що було утворено також шляхом поєднання початкових літер ‘Casualty Report’, який є офіційним звітом, що використовується для документування та передачі інформації про втрати або поранення, отримані під час військових операцій.

III. Граматичні особливості військових англійських аббревіатур включають використання пасивного стану, номіналізації та спеціалізованих дієслівних форм, які дозволяють виражати складні військові поняття відносно невеликою кількістю слів.

За граматичними особливостями військові абрєвіатури розподіляються на наступні умовні групи (за Е. Джонсон [49; 50]):

1) еліпсис: пропуск у висловлюванні деяких структурних елементів, які мають домислюватись за контекстом [49; 50] :

(24) *'The CDR of Ukraine's ground forces has confirmed for the first time that the main force of his offensive reserve is yet to be committed into battle'* (142: UCS)

(25) *'BDA Of the Ukraine War & A Strategic and Tactical Update'* (107: BDAUW)

У поданих вище прикладах, ми можемо побачити застосування військових абрєвіатур, які були утворені за допомогою еліпсису. Так у першому реченні було застосовано термін 'CDR', що був утворений шляхом вилучення частини кореневої морфеми -omman- та суфіксальної -e- від слова 'commander'. Відповідно отримуємо лаконічну репрезентацію посади військового керівника.

У другому реченні з іншого медіа ресурсу, яке є заголовком статті використовується термін 'BDA', що було утворено шляхом взяття початкової літери кожного слова в оригінальній фразі 'battle damage assessment' та об'єднання їх разом, опускаючи несуттєві літери та пробіли між ними.

2) узгодження за сурядними зв'язком компонентів [49; 50]:

у реченні (26) *'There is a need of engaging Academia, R&D Institutions, Industries, Startups and Armed Forces to come in active dialogue mode'* (121: ИТМ) можна прослідкувати використання терміну 'R&D', який був утворений поєднання початкових літер компонентів 'research and development' за допомогою сполучника «і», щоб показати спільний характер цих заходів у військовому контексті.

В іншому заголовку статті (27) *'Network Enablers Hosts COMSEC User Meeting'* (127: НЕН) присутнє також використання терміну, що був утворений шляхом поєднання першого складу слова 'communication' з першим складом слова 'security' для створення лаконічного терміну, що означає захист і конфіденційність військових систем зв'язку та інформації.

3) субстантиваци́я: семантично-синтаксичний перехід прикметника й дієприкметника в іменник [49; 50]:

(28) *‘The staff conducted the course of action decision brief and the commander selected a course of action and provided final planning guidance requiring the corps to prepare an OPORD’* (115: FDP)

(29) *‘Creating such a plan would help the Defense Department and Congress alike size up the true priorities in TacAir ...’* (116: GAOTC)

У поданих вище прикладах, ми можемо побачити застосування військових аббревіатур, які були утворені за допомогою субстантиваци́ї. Так у першому реченні було застосовано термін ‘OPORD’, що був утворений шляхом утворення шляхом заміни та трансформації семантико-синтаксичної структури прикметника ‘operational’ та дієприкметника ‘ordered’ в іменник, створюючи лаконічний термін, що представляє всеосяжну директиву для військових операцій. У другому реченні з іншого медіа ресурсу використовується термін ‘TacAir’, що був утворений шляхом заміни та трансформації семантико-синтаксичної структури прикметника ‘tactical’ та іменника ‘air support’ у сконденсований термін, що позначає надання повітряної підтримки в тактичних військових операціях.

4) спеціалізовані дієслівні форми [49; 50]:

речення (30) *‘The intelligence officer was tasked with gathering information to intel the team on enemy movements and to brief them before the mission’* (115: FDP) включає в себе дві спеціалізовані дієслівні форми: ‘to intel’ та ‘to brief’. Військовий термін ‘to intel’ утворений шляхом скорочення слова ‘intelligence’ до дієслівної форми, що використовується для опису дій зі збору або накопичення розвідувальної інформації. Аналогічно, військовий термін ‘to brief’ утворений від дієслівної форми слова ‘brief’, що означає надання стислої та актуальної інформації або інструкцій окремим особам або групам перед початком операції або місії.

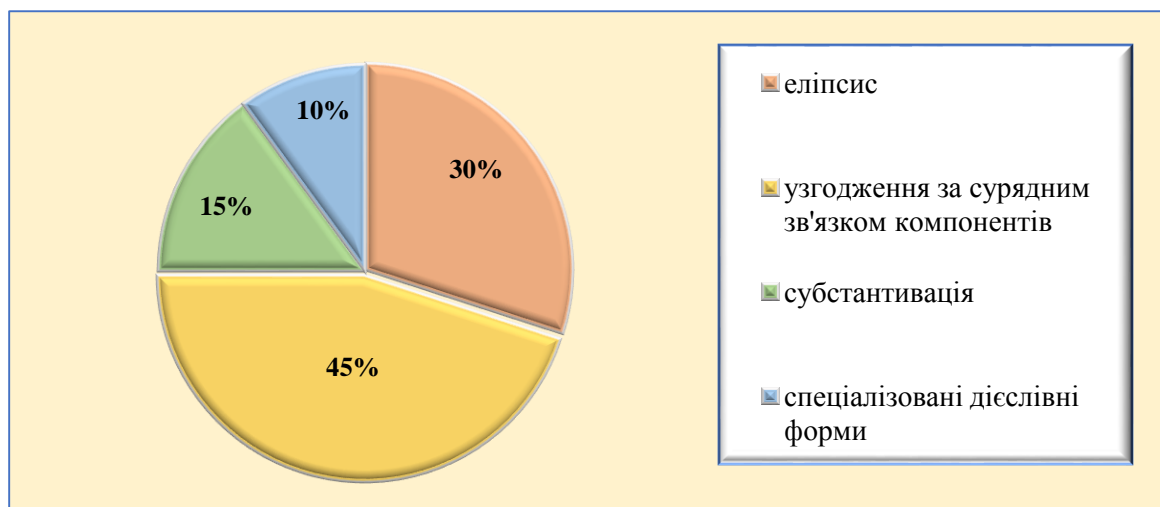
5) утворення шляхом усічення або ініціалізації. Усічення передбачає взяття перших кількох літер кожного слова у фразі та їх поєднання для утворення аббревіатури, в той час як ініціалізм передбачає взяття першої літери кожного слова у фразі та їх поєднання. Ці процеси можуть призвести до утворення аббревіатур, які не відповідають стандартним правилам англійської граматики, оскільки в них можуть бути відсутні голосні або інші необхідні граматичні елементи [49; 50].

Наприклад, військова аббревіатура (32) 'EOD' ('Explosive Ordnance Disposal') означає «знешкодження вибухонебезпечних предметів», але їй бракує голосних, щоб вважатися повноцінним англійським словом (112: DEOD). Аналогічно, розглянута нами вище аббревіатура (33) 'HMMWV' ('High Mobility Multipurpose Wheeled Vehicle') означає «Висококомобільний багатоцільовий колісний транспортний засіб» і не відповідає стандартному порядку слів в англійській мові (119: DHMMWV).

На основі дослідження соціолінгвістики зі Сполучених Штатів Д. Таненн. Ми можемо зробити висновок, що військові англійські аббревіатури часто використовують еліпсис та інші форми скорочення для ефективної передачі інформації, і що ці лінгвістичні особливості дуже залежать від контексту. Також варто зазначити, що військові англійські аббревіатури часто слугують маркерами групової ідентичності, і що їх використання може допомогти встановити і підтримувати соціальну ієрархію у військових організаціях [80].

Проаналізувавши приклади використання у медійному дискурсі військових аббревіатур відповідно до їхніх граматичних особливостей, ми можемо зробити висновок про відсоткове співвідношення використання кожного типу військових аббревіатур в мас-медіа (рис. 3), (Додаток В)

Рис. 3 Співвідношення використання військових абревіатур в мас-медіа відповідно до їхніх граматичних особливостей (у %) [49; 50]:

Отже, найбільшу частку (у 45%) мають військові терміни утворені методом узгодження за сурядним зв'язком компонентів. У той час, як найменшу частку (у 10%) від загальної статистики мають військові терміни, які є спеціалізованими дієслівними формами

Іспанський вчений М. П. Альварардо у своїй роботі «Акроніми та абревіатури у військовій справі» спробував дослідити та структурувати класифікацію військових абревіатур за похідними частинами мови [22] на такі види:

1) іменникові:

(34) *'The new BDU are similar to the ones which were introduced for the Indian army on the occasion of the 74th Army Day this year'* (122: IAF). У наведеному вище прикладі наявне використання військової абревіатури 'BDU', яку було утворено з початкових літер словосполучення 'Battle Dress Uniform' і виконує роль іменника, що позначає тип військової форми, яку носять військовослужбовці.

2) прикметникові:

у заголовку (36) *'North Korea says it fired two TBM in operational drill'* (128: NKS) прикметникова військова абревіатура 'TBM' утворена початковими

літерами терміну ‘Tactical Ballistic Missile’ і відіграє роль прикметника, описуючи тип ракет, випущених під час оперативних навчань.

3) дієслівні:

відомий американський аналітичний центр Institute for the Study of War (ISW) використовує у заголовках звітів про ситуацію в регіонах де відбуваються військові дії військовий термін (38) ‘SITREP’ (125: ISR). Дієслівний військовий термін ‘SITREP’ був утворений шляхом поєднання початкових літер слів ‘Situation Report’ для створення стислого та спеціалізованого терміну для звітування про поточну військову ситуацію.

4) прислівникові:

в уривку речення звіту ISW (40) ‘... *this included ERUs, ISOF, Iraqi helicopters, and conventional forces*’ (130^ ОКС) можна прослідкувати використання двох прислівникових військових термінів: ‘ERU’ та ‘ISOF’. Терміни ‘ERU’ (‘Emergency Response Unit’) та ‘ISOF’ (‘Iraqi Special Operations Forces’) були утворені за допомогою початкових літер відповідних фраз, створюючи стислі та впізнавані терміни для опису конкретних підрозділів або сил зі спеціалізованими функціями.

Проаналізувавши структурно-морфологічні особливості військових аббревіатур (Додаток А) ми можемо зробити висновок, що військові аббревіатури мають чіткі структурні та морфологічні особливості, які відображають їхнє специфічне призначення та контекст. Ці аббревіатури часто складаються з акронімів або ініціалізмів, похідних від ключових термінів, пов'язаних з військовими операціями, організаціями та обладнанням. Крім того, лексичні особливості військових аббревіатур, як правило, підкреслюють стислість та ефективність, що дозволяє швидко та ефективно спілкуватися у збройних силах. Морфологічно військові аббревіатури часто являють собою усічення або скорочення довших слів для формування лаконічних позначень. Нарешті, граматично військові аббревіатури зазвичай функціонують як іменники або прикметники, слугуючи скороченими позначеннями складних військових понять

та об'єктів. Загалом, структурні, лексичні, морфологічні та граматичні особливості військових абревіатур сприяють їхній ефективності у військовій комунікації.

2.2 Семантичні особливості військових абревіатур

Особливості військової мови, включаючи семантичні особливості військових абревіатур, акронімів та інших форм скорочень, вивчалися багатьма лінгвістами та когнітивістами протягом багатьох років. Наприклад, С. Левінсон, провів дослідження ролі контексту в розумінні військових скорочень та акронімів [62], Д. Кристал, писав про унікальні характеристики військової мови, в тому числі про використання абревіатур та жаргону [33].

При аналізі військового медійного дискурсу було виокремлено такі семантичні типи військових абревіатур (за класифікацією Р. Штернберга [77]):

1) звання особового складу:

В заголовку статті під назвою (42) *'5 Questions with 2nd LT Teshawn Lee'* (104: 5Q2L) ми можемо побачити вживання такої абревіатури для позначення військового звання як *'2nd LT'* (Second Lieutenant). Військовий термін *'2nd LT'*, що означає «другий лейтенант», був утворений шляхом поєднання порядкового номера «2-й» з позначенням скорочення слова «лейтенант» та використання початкових літер терміну.

У реченні (43) *'The winner of this year's Military Gender Advocate award, CPT Cecilia Erzuah of Ghana...'* (117: GPW) є вживання такої абревіатури для позначення військового звання як *'CPT'* (Captain). Військовий термін *'CPT'*, що означає «капітан» був утворений шляхом скорочення слова і використання початкових літер терміну, створюючи стисле і стандартизоване представлення офіцерського звання у військовій ієрархії

2) військова техніка / транспортні засоби / зброя:

(43) *'The latest Frankenstein's T-62 is an APC that engineers are converting for the Azov Brigade ...'* (123: IU).

(46) *'Air Force Global Strike Command test-launched a Minuteman III ICBM...'* (103: AFL).

У поданих вище прикладах, ми можемо побачити застосування військових аббревіатур, які відносяться до категорії військових транспортних засобів та зброї. Так у першому реченні було застосовано термін 'APC' ('Armored Personnel Carrier') та у другому реченні з іншого медіа ресурсу використовується термін 'ICBM' ('Intercontinental Ballistic Missile'), що були утворені за допомогою початкових літер відповідних фраз, створюючи стислі та впізнавані терміни для опису військових транспортних засобів та зброї.

3) військові операції / плани / тактики:

аббревіатура 'COIN' використана в уривку речення (49) *'By the time I attended the Marine Corps War College in the 1990s, the COIN schooling had been reduced to a few hours of case studies ...'* (147: WWAFC) розшифровується як 'Counterinsurgency' – «боротьба з повстанцями». Вона була утворена шляхом взяття початкових літер слів, що входять до повного терміну. У цьому контексті 'COIN' позначає специфічний тип стратегії ведення війни, спрямований на боротьбу з повстанцями і використовується для опису специфічної сфери навчання або підготовки під назвою 'COIN schooling', яка була зведена до кількох годин тематичних досліджень на той час, коли автор відвідував Військовий коледж морської піхоти в 1990-х роках.

Військова аббревіатура 'MEDEVAC', яку було використано в заголовку (50) *'EU opens MEDEVAC hub to facilitate transfers of Ukrainian patients'* (111: EUOMV) розшифровується як «медична евакуація». Аббревіатура була утворена шляхом поєднання початкових літер слів, що входять до повного терміну. У цьому контексті 'MEDEVAC' означає створення Європейським Союзом хабу для полегшення передачі українських пацієнтів, які потребують медичної евакуації, а також є стислим і впізнаваним терміном для позначення конкретної мети хабу в цьому реченні.

4) військові об'єкти / бази / географічні місця:

(51) *'He is scheduled to immediately travel to the DMZ that marks the border with North Korea'* (118: GSMB)

(52) *'...a former army officer, on condition of anonymity, explains that the seizure of the police HQ ...'* (134: SIK)

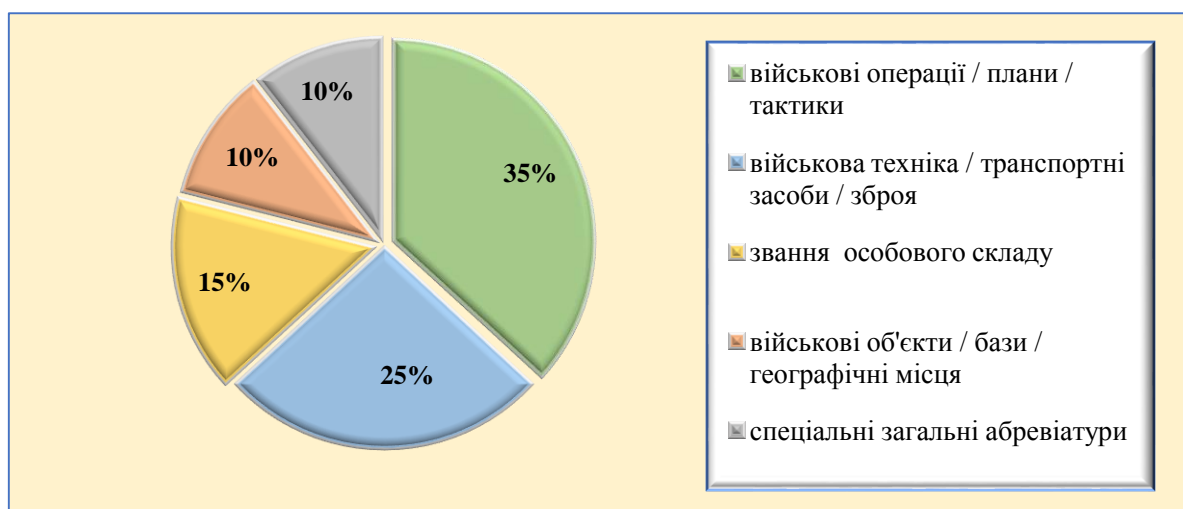
У поданих вище прикладах, ми можемо побачити застосування військових аббревіатур, які відносяться до категорії військових об'єктів та географічних місць. Так у першому реченні було застосовано термін 'DMZ', який був утворений шляхом взяття початкових літер слів у повному терміні 'Demilitarized Zone'. У контексті першого речення визначення «демілітаризована зона» означає територію, яка слугує буфером і позначає кордон між Південною та Північною Кореєю та використовується автором статті для стислого посилання на конкретне місце. У уривку другого речення з іншого медіа ресурсу використовується термін 'HQ', що був утворений також шляхом взяття початкових літер повного терміну 'headquarters'. У цьому контексті «штаб» означає головний адміністративний центр або командний пункт поліції та використовується для того, щоб дати стисле посилання на конкретне місце, яке було захоплене у реченні, підкреслюючи його значення як центрального оперативного вузла для поліції.

5) спеціальні загальні аббревіатури.

У статті онлайн-видання Euronews під назвою 'UN says at least 40 prisoners of war executions on both sides of Ukraine conflict' ми можемо побачити у реченні (53) *'The UN Human Rights office has accused both sides of war of dozens of summary or extrajudicial prisoners of war (POWs) ...'* (145: UNS) приклад використання спеціалізованого військового терміну 'POW' ('Prisoner of War'), що означає захопленого військовослужбовця, який утримується ворожими силами під час конфлікту, з його розшифруванням з метою адаптації для розуміння різними категоріями потенційних читачів, які не знайомі з військовою термінологією.

Проаналізувавши приклади використання у медійному дискурсі військових абревіатур кожної категорії відповідно до семантичних особливостей ми можемо зробити висновок про відсоткове співвідношення використання кожного типу військових абревіатур у медіа ресурсах (рис. 4). (Додаток В)

Рис. 4 Співвідношення використання військових абревіатур відповідно до семантичних особливостей у медіа ресурсах (у %) [77]

Отже, найбільшу частку використання у медіа ресурсах відповідно до семантичних особливостей (у 35%) мають військові абревіатури на позначення військових операцій / планів / тактик, відповідно найменшу частку використання у мас-медіа (у 10%) мають військові абревіатури, що позначають дві категорії: військові об'єкти / бази / географічні місця та спеціальні загальні абревіатури.

Іншим важливим аспектом дослідження семантичних особливостей військових абревіатур є їхній культурно-історичний контекст. Військові абревіатури використовуються не лише для ефективної комунікації в армії, але й відображають культуру та історію військової організації, яка їх використовує.

У реченні (55) '*Navy SEALs: Americas Secret Warriors*' (126: NSTUS) можна побачити приклад використання військової абревіатури, що відображає культуру та історію організації, яка її використовує – 'SEAL' (Sea, Air, and Land), що означає «море, повітря і земля». Ця абревіатура відноситься до елітних сил

спеціальних операцій ВМС США – «морських котиків». Вона не лише відображає навички та вміння «морських котиків» діяти на морі, в повітрі та на суші, але й підкреслює роль ВМС у військових операціях на різних типах місцевості. Використання аббревіатури ‘SEAL’ також відображає зосередженість ВМС на висококваліфікованих, спеціалізованих операціях і акцент на фізичній підготовці та ретельному тренуванні

Серед особливостей вживання військових аббревіатур у масмедійних виданнях можна також виокремити труднощі сприйняття їх значення реципієнтами - читачами чи глядачами. Д. Кристал [33] розподілив такі труднощі на умовні підгрупи:

1) відсутність чіткого тлумачення: читачі або глядачі можуть не розуміти значення аббревіатури, що може перешкоджати розумінню змісту.

У новинному репортажі про військові операції: (47) *‘The conflict between Russia and Ukraine has led to an increase in the development and production of UAVs in Ukraine’* (138: TOCBRU) аббревіатура ‘UAV’ (‘Unmanned Aerial Vehicle’) використовується без пояснень. Читачі, які не знайомі з військовою термінологією, можуть не здогадатися, що вона розшифровується як «безпілотний літальний апарат»

2) неправильне тлумачення: не знаючи значення аббревіатури, люди можуть здогадуватися про її значення, що потенційно може призвести до неправильної інтерпретації інформації.

В уривку статті: (48) *‘Collecting other information for IEDs-making...’* (149: WBDWW), є використання аббревіатури ‘IEDs’ (‘Improvised Explosive Devices’) без розшифрування. Читач, незнайомий з аббревіатурою, може помилково припустити, що йдеться про «ступінь інтернет-інженерії» (‘Internet Engineering Degrees’), а не про «саморобні вибухові пристрої»

3) відсутність контексту: не розуміючи аббревіатури, читачі або глядачі можуть втратити важливий контекст, пов'язаний з військовими операціями, обладнанням або установами, про які йде мова.

У новинному репортажі про здійснення військової операції: *'The UK has secretly deployed SF in Ukraine...'* (109: BSF) гадується про 'deployed 'SF'' (розгортання «ССО») без пояснення, що це означає 'Special Forces' («Сили спеціального призначення»)

4) зменшення рівня зацікавленості: намагання розшифрувати аббревіатури може зменшити залученість людини до медіаконтенту, що призводить до втрати інтересу.

В уривку статті про оборонні технології: *'The latest naval vessel, an LPD equipped with state-of-the-art C4ISR systems and the revolutionary EMALS catapult technology, represents a significant leap in maritime capabilities'* (132: PNMIC) використовуються численні аббревіатури, такі як 'EMALS', 'C4ISR' і 'LPD', що ускладнює сприйняття матеріалу для читачів, які не є фахівцями

5) незрозумілий термінологічний жаргон: надлишок військових аббревіатур може зробити медіа контент надто технічним і наповненим жаргоном, що може відштовхнути невійськову аудиторію від ознайомлення з матеріалом.

В інтерв'ю з військовим експертом: *'The military's ISR capabilities include a network of surveillance drones and satellites that provide real-time intelligence, while EW systems are employed to disrupt enemy communications and electronic systems'* (138: TROAD) постійно використовуються такі аббревіатури, як 'ISR' ('Intelligence, Surveillance & Reconnaissance'), 'EW' ('Electronic Warfare'), що ускладнює для широкої громадськості стеження за ходом дискусії

6) ізоляція читача: використання аббревіатур може створити відчуття ізоляції у людей, які не є частиною військової чи оборонної спільноти.

Документальний репортаж про військову історію має наступне речення: *'After successfully completing their mission, the SEAL team provided medical assistance to the injured POWs and distributed MREs to ensure their sustenance until they could be safely evacuated'* (132: PNMIC). Автор репортажу передбачає, що глядачі знайомі з такими термінами, як: 'POW' ('prisoner of war'), 'MRE' ('Meal,

Ready-to-Eat’) та ‘SEAL’ (‘The United States Navy Sea, Air, and Land’), що може відштовхнути тих, хто не знає їх раніше

Отже, військові аббревіатури широко використовуються в ЗМІ, і їхнє вживання може створювати проблеми для читачів, які можуть бути з ними не знайомі.

Проаналізувавши семантичні особливості військових аббревіатур (Додаток В) ми можемо зробити кілька загальних висновків щодо їхніх семантичних особливостей. По-перше, ці аббревіатури часто демонструють високий ступінь залежності від контексту, що вимагає глибокого розуміння військової сфери для точної розшифровки їхніх значень. По-друге, дослідження класифікації військових аббревіатур за семантичними ознаками, дає нам висновок про застосування системного підходу. Групування аббревіатур на основі їхніх структурних властивостей та семантичних моделей може полегшити їхнє розуміння та допомогти у розробці ефективних стратегій перекладу.

Висновки до розділу 2

1. Специфіка військового дискурсу передбачає використання цілої низки мовних засобів, таких як військові терміни, аббревіатури, неологізми. Аббревіатури є інструментами мовної економії, що підвищують ефективність комунікативної функції мови та оптимізують процес спілкування. Використання аббревіатур в армії є важливою частиною створення спільної ідентичності та культури серед військових і може слугувати формою коду або стенографії, що дозволяє швидко та ефективно спілкуватися в ситуаціях високого тиску. Однак їх використання в медіа репортажах може створювати труднощі для розуміння, особливо для тих, хто з ними не знайомий.

За лексичними особливостями військові аббревіатури відзначаються своєю стислістю формулювання. Ключовими морфологічними особливостями військових аббревіатур є використання префіксів, суфіксів та інших афіксів. Аналіз граматичних особливостей військових аббревіатур виявив такі

характеристики, як еліпсис, узгодження за сурядними зв'язком компонентів, субстантивація та спеціалізовані дієслівні форми Також розглянута класифікація військових абревіатур за кількістю компонентів розрізняє однокомпонентні абревіатури з одним компонентом, двокомпонентні та поліморфні абревіатури з трьома і більше компонентами.

Дослідження військових абревіатур у медіа підкреслює важливість контексту та потенційні труднощі, з якими стикаються читачі, незнайомі з цими абревіатурами. З огляду на це ми можемо зробити висновок, про необхідність подальших досліджень для вивчення різних аспектів військового дискурсу, включаючи його лексичні, морфологічні та граматичні особливості.

2. Проведений нами огляд військових абревіатур та їхніх семантичних особливостей дозволяє зробити важливі висновки щодо їхньої класифікації, вживання в медіа ресурсах та прийомів перекладу.

Аналіз медіа ресурсів виявив переважання військових абревіатур, пов'язаних з операціями/планами/тактикою, наступними за популярністю знаходяться військові звання, об'єкти/місця розташування та спеціальні загальні абревіатури. Такий розподіл підкреслює важливість військових операцій і потребу в лаконічних і впізнаваних термінах у медіа дискурсі. Переклад військових абревіатур здійснюється різними засобами. Проведений моніторинг показав, що найпоширенішими перекладацькими прийомами є заміна слів та абревіація. Також військові абревіатури відображають культурно-історичний контекст. Такі абревіатури не лише сприяють ефективній комунікації, але й втілюють цінності та ідентичність військових організацій.

Дослідження семантичних особливостей військових абревіатур дає уявлення про те, як різні військові організації використовують мову для передачі своєї ідентичності та цінностей. Військові абревіатури відіграють важливу роль у формуванні організаційної культури та підкреслюють спеціалізований характер військових операцій. З огляду на це ми можемо зробити висновок, що аналіз військових абревіатур та їхніх семантичних особливостей поглиблює

наше розуміння їхньої класифікації, використання в медійному дискурсі, техніки перекладу та культурного значення. Він надає цінні знання для дослідників, лінгвістів, перекладачів і всіх, хто цікавиться військовою термінологією та її впливом на комунікацію у військовій сфері.

Розділ 3. СПОСОБИ ВІДТВОРЕННЯ ВІЙСЬКОВИХ АБРЕВІАТУР У МЕДІЙНОМУ ДИСКУРСІ

3.1. Відтворення міжмовних омонімів в перекладі військових абревіатур медійного дискурсу

У перекладознавстві класифікація абревіатур має важливе значення, оскільки дозволяє ретельно дослідити відмінні характеристики та різновиди абревіатур, що використовуються в різних дискурсах. Такий аналіз полегшує ідентифікацію унікальних типів скорочень, які відтворення яких може викликати труднощі у перекладача.

Особливу увагу слід звернути на такі явища як міжмовні абревіатури-омоніми, які є справжнім викликом для військових перекладачів англійської мови.

У своїй статті «Функціональні аспекти міжмовних запозичень: Сучасні виклики» науковець О. Слаба надає наступне визначення «міжмовних омонімічних абревіатур» – «це абревіатури, які виглядають однаково в різних мовах, але мають різні значення в кожній мові». Це може призвести до плутанини або непорозуміння у міжмовному спілкуванні. Ці омоніми особливо актуальні в контексті перекладу та міжнародної комунікації, оскільки вони можуть створювати труднощі для точної передачі змісту різними мовами. Такі «хибні друзі перекладача» або «псевдоінтернаціоналізми» вимагають від перекладача ретельної лінгвістичної перевірки та ґрунтовного розуміння мови оригіналу та мови перекладу, щоб уникнути потенційних пасток і точно передати потрібний зміст. Ці абревіатури абсолютно ідентичні за структурою, але абсолютно різні за значенням [16: 318].

Абревіатури-омоніми мають велику варіативність способів перекладу. Спираючись на дослідження науковця К. Росса ми можемо класифікувати військові абревіатури-омоніми медійного дискурсу за наступними структурними категоріями і дослідити специфіку перекладу:

1) нульове транскодування: абрєвіатури часто запозичуються безпосередньо з мови оригіналу без перекладу, зі збереженням вимови, але з адаптацією до графіки мови перекладу [9: 111]

Зазвичай застосовується для перекладу *однокомпонентних абрєвіатур-омонімів* (омоніми, які складаються з одного компонента) [75].

Так, в прикладі (3) ‘*What Is the F-16 Fighter Jet and Why Does Ukraine Want It?*’ (148: WTF) має наступний переклад: «Що таке винищувач F-16 і чому він потрібен Україні». У цьому прикладі абрєвіатуру ‘F-16’ збережено так само, як і в перекладі українською. Ця стратегія зберігає специфічність, оскільки ‘F-16’ є загальноновизнаним і специфічним терміном для позначення типу винищувачів, і в цьому контексті немає необхідності розширювати або пояснювати його далі.

Такий тип перекладу може бути використаний для категорії *«неперекладних абрєвіатур»*. У таких випадках абрєвіатуру можна залишити без змін, а для забезпечення контексту додати пояснення або опис [19].

Наприклад, у реченні (61) ‘*The M1A2 Abrams main battle tank advanced toward the front lines*’ [42] в його українському перекладі: «Головний бойовий танк M1A2 Abrams просунувся на передовій лінії фронту» абрєвіатура ‘M1A2 Abrams’ для позначення типу танку зберігається в оригінальній своїй назві, так як є неперекладним словосполученням.

Такий тип перекладу може бути використаний для *мовних абрєвіатур для позначення одного і того ж поняття*: у цьому випадку різні мови використовують різні абрєвіатури для позначення одного і того ж військового поняття [19].

Наприклад, абрєвіатура (59) ‘NATO’ (‘North Atlantic Treaty Organization’) англійською мовою та французькою – ‘OTAN’ (‘Organisation du Traité de l’Atlantique Nord’) має один переклад: «Організація Північноатлантичного договору» [71]

Такий тип перекладу може бути використаний для *алфавітних та цифрових омонімів*: ця категорія омонімів передбачає, що абрєвіатура може

виглядати однаково в різних мовах, але містити різні літери та цифри, які відповідають різним словам або словосполученням [19].

Наприклад, аббревіатура (60) ‘С-130’ позначає американський військово-транспортний літак, тоді як у французькій мові це ‘С-130Н’ (де літера ‘Н’ позначає конкретний варіант) [42]

2) описовий переклад: такий прийом допомагає перекладачу для точного збереження конкретного значення, технічних деталей, культурного та технічного контексту, точності та зрозумілості оригінального англійського речення [9: 111]. Цей підхід є доречним при перекладі технічного або спеціалізованого контенту, наприклад, військової термінології, щоб забезпечити точну передачу повідомлення цільовою мовою.

Зазвичай застосовується для перекладу *двокомпонентних аббревіатур-омонімів* (скорочення, які складаються з двох компонентів) або *багатокомпонентних аббревіатур-омонімів* (омоніми складаються з більш ніж двох компонентів) [75].

Наприклад, у реченні (64) ‘*The pilot activated the ECM*’ () багатокомпонентна аббревіатура ‘ECM’ (‘Electronic Means Of Counteraction’) для уточнення конкретного типу системи була перекладена описовим методом: «Пілот активував електронні засоби протидії».

3) розширення значення при перекладі: є процесом доповнення змісту перекладу, задля покращення розуміння контексту тексту загалом [9: 111]. У прикладі речення (22) ‘*The unit quickly submitted a CASREP to request medical assistance for the wounded soldiers*’ має переклад: «Підрозділ швидко подав звіт про втрати, щоб запросити медичну допомогу для поранених солдатів». У перекладі українською для перекладу двокомпонентного омоніму ‘CASREP’ (‘Casualty Report’) зі збереженням специфіки використано стратегію «розширення значення». Тобто при перекладі аббревіатура ‘CASREP’ була перекладена в повному її значенні в українському реченні як «звіт про втрати»,

а не як «звіт про збитки». Така стратегія гарантує, що український читач зрозуміє специфічний військовий контекст і значення цього скорочення.

Такий тип перекладу може бути використаний для **спільних аббревіатур-омонімів з різними значеннями**: у цій категорії одна й та сама аббревіатура використовується кількома мовами, але кожна мова надає їй різного значення [19].

Наприклад, у реченні (65) ‘*The commander requested CAS for the troops on the ground, while the technician worked on configuring the new CAS to enhance our communication system*’ [42] – «Командир запросив близьку авіаційну підтримку для сухопутних військ, в той час як технік працював над налаштуванням нової комп'ютерної системи, щоб покращити нашу систему зв'язку» використано метод «розширення значення». У цьому реченні аббревіатура ‘CAS’ використовується для позначення «близької авіаційної підтримки» у військовому контексті, а в другій частині речення – для позначення «комп'ютерної системи» в технічному контексті, що ілюструє потенційну можливість плутанини між мовними омонімами.

4) калькування: це спосіб перекладу лексичної одиниці з мови оригіналу шляхом заміни її компонентів лексичними відповідниками в мові перекладу [9: 111].

Такий тип перекладу може бути також використаний для перекладу аббревіатур, які мають **відповідати офіційній термінології**, що використовується військовими або державними органами в мові перекладу. Це гарантує, що переклад буде авторитетним і точним. [19].

Наприклад, (67) ‘*The UN authorized a peacekeeping mission*’ [71] – ООН санкціонувала миротворчу місію. У цьому прикладі аббревіатура ‘EU’ замінено на «ООН», що є усталеним еквівалентом в українській мові.

5) перестановка: зазвичай використовується при перекладі для відображення процесу зміни порядку слів, словосполучень або речень у реченні чи тексті [9: 111].

Наприклад (69) *'The EU and OSCE have been monitoring the ceasefire in the region'* [71] – «ЄС та ОБСЄ ведуть спостереження за перемир'ям у регіоні» Переклад двокомпонентної аббревіатури 'EU' ('European Union') та багатокомпонентної аббревіатури 'OSCE' ('Organization for Security and Cooperation in Europe') виконано з використанням методу калькування, а також перестановки. Решта речення перекладена українською мовою, методом заміни значення перекладу до синонімічного: «ведуть спостереження за перемир'ям у регіоні» передає значення «моніторингу припинення вогню в регіоні.» Такий метод перекладу ілюструє, як багатокомпонентні аббревіатури військового дискурсу часто повністю запозичуються в українській мові для збереження ясності та послідовності в комунікації.

б) практична транскрипція: цей прийом використовується для того, щоб зробити переклад більш зрозумілим і близьким для цільової аудиторії, зберігаючи при цьому технічний і специфічний характер оригінального речення [9: 111].

Так у реченні (71) *'Ukrainian military use RLS to detect enemy planes'* – використано під час перекладу багатокомпонентної аббревіатури 'RLS' метод практичної транскрипції: «Українські військові використовують РЛС для виявлення ворожих літаків». Практична транскрипція застосована конкретно в цьому прикладі, так як вона забезпечує баланс між тим, щоб аббревіатура 'RLS' ('Radar, Lidar, and Sonar') залишалася впізнаваною в мові перекладу, та наданням необхідної інформації для читачів. Це дозволяє українській аудиторії зрозуміти конкретну технологію (радар, радіолокатор і гідролокатор), зберігаючи при цьому стислий і технічний характер оригінального речення. Такий підхід полегшує розуміння і спілкування в технічному контексті, наприклад, під час військових операцій, роблячи переклад одночасно доступним і точним.

Такий тип перекладу може бути використаний для перекладу абревіатур, які мають **частковий збіг з різними компонентами**: тобто які мають спільну частину літер або термінів, але в цілому мають різні значення [19].

Наприклад, (72) *'The FAC played a crucial role in coordinating airstrikes, guiding aircraft to their targets, and providing real-time combat support information, while the FAC emphasizing the importance of combat support in the field'* [42] – «Командир повітряних сил відігравав вирішальну роль у координації повітряних ударів, наведенні літаків на цілі і наданні бойової інформації в режимі реального часу, тоді як програма підтримки бійців підкреслює важливість бойової підтримки в польових умовах». У цьому реченні абревіатура 'FAC' розшифровується у двох значеннях: як «Командир повітряних сил» ('Forward Air Controller'), а в другій частині речення - для позначення «програми підтримки бійців» ('Fourniture d'Assistance au Combattant').

7) транслітерація: процес трансформації слова або тексту з однієї графічної форми в іншу зі збереженням вимови та звучання оригінальної мови [9: 111].

Так речення (74) *'The radar detected an incoming SAM'* [71] має в українському перекладі транслітерацію багатокомпонентної абревіатури 'SAM', що є спрощеною транслітерацією словосполучення 'Surface-to-Air Missile' («зенітно-ракетний комплекс») українською мовою: «Радар виявив наближення ЗРК». Абревіатура транслітерується відповідно до її словникового відповідника як «ЗРК» з адаптацією до кирилиці.

Проаналізувавши приклади використання способів перекладу військових абревіатур-омонімів в ЗМІ ми можемо зробити висновок про відсоткове співвідношення використання кожного методу перекладу (рис. 5), (Додаток В, Г)

Рис. 5 Співвідношення використання способів перекладу військових абрєвіатур-омонімів у медіа ресурсах (у %) [9: 111; 75].

Отже, проведений нами аналіз висвітлює суттєву проблему для перекладачів для правильного перекладу оригінального тексту. Щоб уникнути помилкового тлумачення абрєвіатур із однаковою візуальною структурою та різного їхнього значення, при перекладі варто застосовувати наступні стратегії перекладу: нульове транскодування, розширення значення, калькування, щоб забезпечити точну передачу інформації.

3.2 Використання лексико-семантичних трансформацій при перекладі військових абрєвіатур

Для роботи сучасного перекладача трансформації відіграють важливу роль у сфері перекладу. У перекладознавстві під «трансформаціями» зазвичай розуміють різні лінгвістичні та культурні модифікації, зроблені в процесі перекладу тексту з однієї мови на іншу. Ці зміни можуть включати лексичні, семантичні та граматичні зміни для того, щоб перекладений текст був контекстуально та культурно прийнятним для цільової аудиторії [63].

О. Нікіфорова зазначає, що лексико-семантичні трансформації передбачають зміну слів та значення слів або фраз в оригінальному тексті відповідно до мови перекладу [13].

На основі категоризації перекладацьких трансформацій науковця С. Максимова, розглянемо наступні **лексико-семантичні трансформації**, що застосовуються для перекладу абревіатур:

1) конкретизація: полягає в заміні слова або словосполучення мови оригіналу з більш широким значенням на слово або словосполучення мови перекладу з більш вузьким значенням [9: 111]

Наприклад, (75) ‘The soldier was equipped with an APC’ [30] – «На озброєнні бійця був БМП». У цьому прикладі абревіатура ‘APC’ («БТР») замінено на більш конкретний термін «БМП», що вказує на тип військової машини, про яку йдеться.

Такий тип перекладу може бути також використаний для абревіатур, які **мають фонетичні та звукові особливості:** у деяких випадках фонетичну та звукову форму абревіатури зберігають у мові перекладу для збереження впізнаваності та зрозумілості, особливо коли абревіатура широко відома.

Наприклад, у новинному репортажі про військові операції: (47) ‘*The conflict between Russia and Ukraine has led to an increase in the development and production of UAVs in Ukraine*’ [78] – «Конфлікт між Росією та Україною призвів до збільшення обсягів розробки та виробництва БПЛА в Україні» використано конкретизацію як спосіб перекладу. У цьому випадку ‘UAVs’ (‘Unmanned Aerial Vehicles’) перекладено як «БПЛА» («Безпілотні літальні апарати»), що є прямим і конкретним еквівалентом в українській мові. Інші елементи речення також перекладені конкретно і прямолінійно, без суттєвих змін у значенні оригіналу. Цей метод гарантує, що переклад є точним і точно передає задумане повідомлення, не вносячи двозначності або узагальнення.

2) лексико-семантична заміна: використання усталених відповідників, які зазначені у словниках суспільно політичної лексики і не можуть перекладатися по-іншому [9: 111].

Наприклад, у реченні (77) ‘*The soldiers were equipped with IED detection devices*’ – «Солдати були обладнані пристроями для виявлення саморобних

вибухових пристроїв», в перекладі аббревіатури ‘IED’ (‘Improvised Explosive Device’) означає «саморобний вибуховий пристрій». Цей метод передбачає надання українського перекладу, який передає той самий зміст, що й аббревіатура, а не прямий переклад самої аббревіатури.

3) деаббревіація: зворотній аббревіації прийом, при якому значення аббревіатури роз’яснюється словами [9: 111].

(79) ‘*The International Monetary Fund (IMF) has approved a financial assistance package to support the country's economic recovery*’ – «Міжнародний валютний фонд схвалив пакет фінансової допомоги для підтримки економічного відновлення країни» (123: IU)

(80) ‘*The United States secretary of defense (SecDef) announced the new military strategy during a press conference at the Pentagon*’ – «Міністр оборони оголосив про нову військову стратегію під час прес-конференції в Пентагоні» (85: 33).

Такий тип перекладу може бути також використаний для **аббревіатур, які мають варіації перекладу:** такі військові аббревіатури можуть мати різні варіанти перекладу, і перекладачі повинні вибрати найбільш відповідний переклад, виходячи з контексту.

Наприклад, в уривку речення (81) ‘*The suspected ICBM was launched at around 10 a.m. local time.*’ (129: NKHLF) аббревіатура ‘ICBM’ (‘Intercontinental Ballistic Missile’) в українській мові має наступні варіанти перекладу: «міжконтинентальна балістична ракета», «надзвукова балістична ракета», «балістична ракета міжконтинентального базування», тому ми при перекладі можемо застосувати прийом конкретизації: «Імовірний запуск міжконтинентальної балістичної ракети відбувся близько 10 ранку за місцевим часом»

Ці приклади демонструють, як метод деаббревіації використовується для створення коротших форм довших фраз або назв, роблячи комунікацію більш ефективною та зручною.

4) генералізація: визначається як процес заміни слова або словосполучення мови оригіналу з вузьким значенням на слово або словосполучення мови перекладу з ширшим значенням [9: 111]

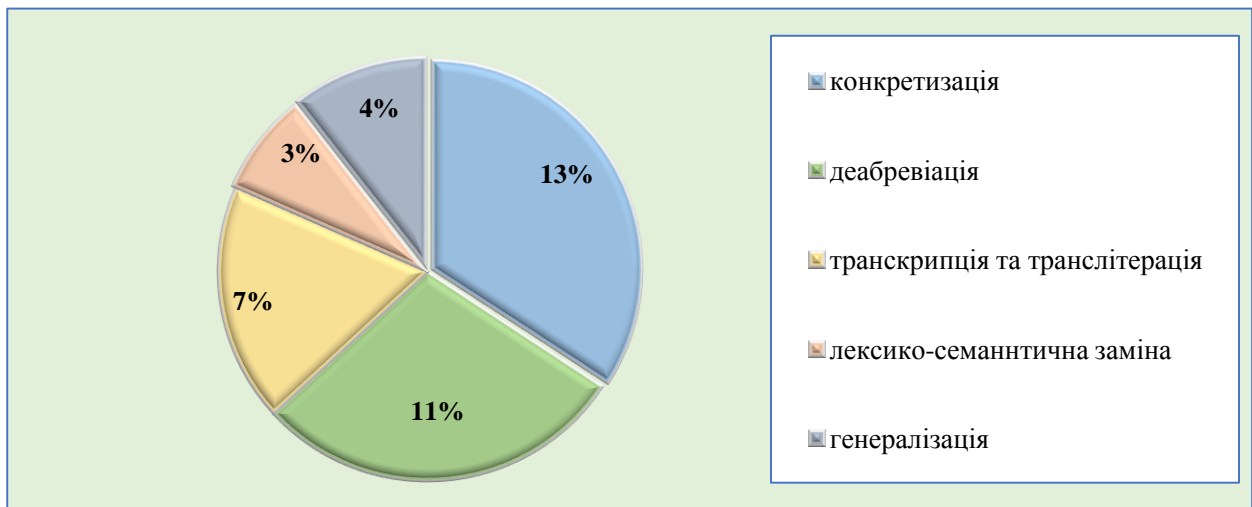
(83) *'The Army deployed an SAM battery to provide artillery support'* – «Війська отримали «ЗРК» для забезпечення вогневої підтримки» (114: FATD). У цьому прикладі ми можемо прослідкувати застосування методу генералізації в перекладі, а саме, в українському реченні було узагальнено назву системи залпового вогню («ЗРК») та словосполучення 'artillery support' має переклад «вогнева підтримка»

5) транскрипція та транслітерація: це способи перекладу лексичної одиниці з мови оригіналу на мову перекладу шляхом передачі її звукової форми мовою перекладу або шляхом вираження її графічної форми мовою перекладу [9: 111].

Наприклад, у реченні (85) 'al-Qa'ida is a transnational extremist organization that emerged in the late 1980s' (125; IW) військовий термін 'al-Qa'ida' може бути транлітерований як «аль-Каїда», що наближає вимову оригінального терміну українською мовою. Використовуючи техніку транслітерації, ми маємо за мету надати графічну репрезентацію військових термінів, роблячи їх більш доступними для носіїв української мови, зберігаючи при цьому їх впізнавані звукові патерни.

Проаналізувавши приклади застосування лексико-семантичних трансформацій при перекладі військових абревіатур ми можемо зробити висновок про відсоткове співвідношення використання кожного типу лексико-семантичних трансформацій при перекладі (рис. 6). (Додаток Г)

Рис. 6 Співвідношення застосування лексико-семантичних трансформацій при перекладі військових абревіатур у медіа ресурсах (у %) [9: 111]

Отже, найбільшу частку застосування лексико-семантичних трансформацій (у 13%) конкретизація, а найменшу частку використання у мас-медіа мають прийоми лексико-семантичної заміни (у 3%), та генералізація (у 4%).

Проаналізувавши лексико-семантичні трансформації при перекладі військових абревіатур (Додаток В) ми можемо зробити кілька загальних висновків, а саме: по-перше, переклад військових абревіатур передбачає низку лексичних і семантичних трансформацій для адаптації їх до мови перекладу, забезпечуючи при цьому ясність, культурну релевантність і точність; по-друге, розглянута нами категоризація перекладацьких лексико-семантичних трансформацій С. Максимова, що включає конкретизацію, транскрипцію, транслітерацію, калькування, лексико-семантичну заміну, деабревіацію та генералізацію, забезпечує структурований підхід до вирішення проблем перекладу військових абревіатур.

3.3 Особливості лексико-граматичних трансформацій в перекладі

На основі категоризації перекладацьких трансформацій науковця С. Максимова, розглянемо наступні **лексико-граматичні трансформації**, що застосовуються для перекладу абревіатур:

1) цілісне перетворення текстового фрагменту: цей метод передбачає реорганізацію слів і структури речення для створення зв'язного і контекстуально точного перекладу зі збереженням основного змісту оригінального речення [9: 111].

У реченні (89) *'The platoon received orders for a SAR mission in the mountainous region'* (140: TEOR) – «Район місії в гірському регіоні було визначено для пошуково-рятувальної групи» абревіатура 'SAR' ('Search and Rescue') – це пошук та порятунок, та 'platoon' – це взвод (військовий підрозділ) було замінено на «пошуково-рятувальну групу». В українському перекладі слова переставлені місцями, щоб описати район місії та тип операції, яку проводить пошуково-рятувальна група (взвод) в гірській місцевості/

(90) *'The squadron conducted a CAP operation over the strategic facility'* (140: TEOR) – «Над стратегічним об'єктом було проведено операцію з постійного патрулювання під прикриттям». У цьому реченні абревіатура 'CAP' розшифровується як 'Combat Air Patrol', і в реченні згадується ескадрилья, яка проводить операцію. В українському перекладі речення перебудовано так, щоб показати, що операція передбачає безперервне патрулювання над стратегічним об'єктом із забезпеченням прикриття. Метод повної перестановки речень дозволяє отримати переклад, який природно читається українською мовою і передає військовий контекст. Він забезпечує чіткість та ідіоматичність перекладу українською мовою.

2) компенсація: застосовується у випадках, коли деякі смислові елементи і стилістичні особливості неможливо передати достовірно. Щоб не втратити значення повністю, в тексті перекладу використовуються елементи іншого порядку [9: 111].

(91) '*BAH is a monetary allowance provided to service members to assist with housing costs based on their rank and geographic location*' [47]. Для перекладу військового терміну 'BAH' (Basic Allowance for Housing) українською можна застосувати прийом компенсації. Так цю аббревіатуру в контексті цього речення можна перекласти як «Додаткова грошова допомога на придбання житла», що відображає її мету – надання фінансової підтримки для покриття витрат, пов'язаних із житлом.

В уривку іншого речення (92) '*Lockheed beat out General Dynamics Mission Systems to move on to the second phase of the TLS ...*' [47]. можна побачити приклад використання військової аббревіатури, створеної для опису нової військової технології, є 'TLS' ('Terrestrial Layer System') – «комбінована система радіоелектронної боротьби». Таким чином, маємо переклад: «Lockheed випередив General Dynamics Mission Systems, щоб перейти до другого етапу розробки комбінованої системи радіоелектронної боротьби ...»

3) експлікація: прийом перекладу лексичної одиниці, при якому перекладач передає її значення описовим сполученням слів, даючи пояснення цього значення [9: 111].

(93) '*AAFES provides retail and dining services to military personnel*' [41]. – «Служба постачання товарів та послуг для армії та військово-повітряних сил США, надає роздрібну торгівлю та послуги харчування військовослужбовцям» В українському перекладі термін 'AAFES' розшифровується як «Служба постачання товарів та послуг для армії та військово-повітряних сил США» ('Service of Exchange of the Army and Air Force'), надаючи детальне пояснення організації. Цей прийом дозволяє забезпечити чітке розуміння терміну українською, шляхом надання описового перекладу.

(94) '*TRICARE is a healthcare program that provides medical coverage for military personnel and their families*' [41]. – «Програма соціального захисту TRICARE забезпечує медичне страхування для військовослужбовців та членів їхніх родин» В українському перекладі термін 'TRICARE' перекладається як

«програма соціального захисту» (програма медичного страхування), що пояснює її мету. Використання експлікації допомагає передати значення терміну українською мовою, надаючи чіткий і стислий опис її ролі у забезпеченні медичного страхування військовослужбовців та членів їхніх сімей.

А в іншому уривку речення (58) '*2 PARA has worked with partners allies to test their physical capabilities ...*' ми можемо бачити використання спеціалізованої військової аббревіатури '2 PARA' (2nd Parachute Regiment) – «2-й батальйон парашутно-десантного полку» [42].

3.4. Особливості граматичних трансформацій в перекладі

На основі категоризації перекладацьких трансформацій науковця С. Максимова, розглянемо також **граматичні трансформації**, що застосовуються для перекладу аббревіатур:

1) додавання: ця стратегія передбачає додавання інформації мовою перекладу, яка відсутня у вихідному тексті, для уточнення або доповнення перекладу [9: 111]. Наприклад, в уривку речення (57) '*... presentation was conducted at MOD Lyneham, the home of the REME ...*' є приклад використання британської військової аббревіатури 'REME' (Royal Electrical and Mechanical Engineers) – «Корпус королівських інженерів-електриків і механіків» [30].

2) пропуск при перекладі: ця стратегія передбачає пропуск певних слів (словосполучень) або інформації, які не є необхідними або можуть створити дублювання в перекладі [9: 111]. Наприклад, в реченні (98) '*ETA 10 mikes*' [30] при перекладі аббревіатури 'ETA' (Estimated Time of Arrival) було використано стратегію пропуску інформації, відповідно речення має переклад: «Час прибуття – 10 хвилин»

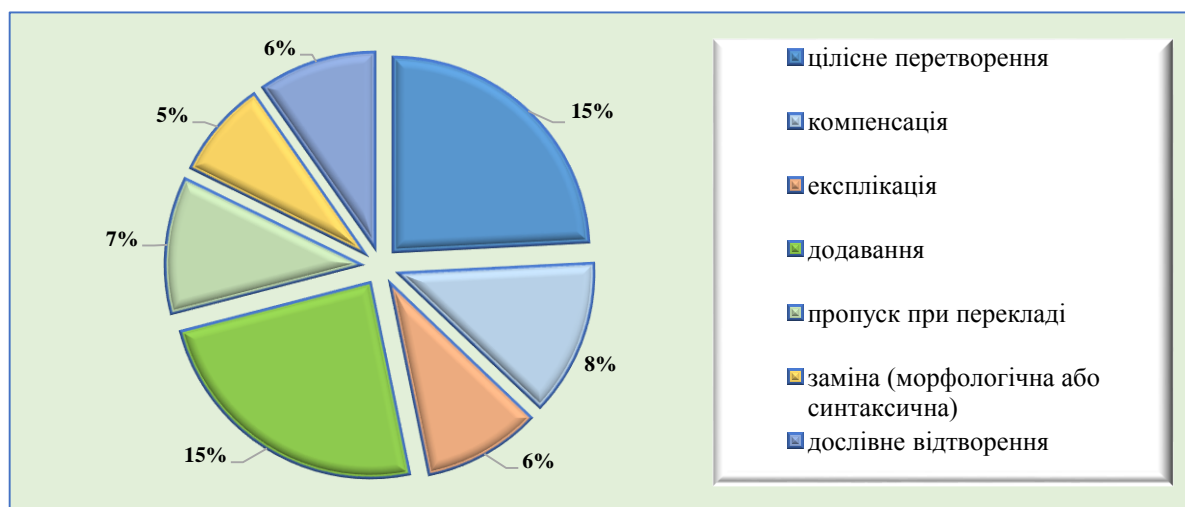
3) заміна (морфологічна або синтаксична): ця стратегія передбачає заміну слів або структур еквівалентами в цільовій мові для досягнення правильного синтаксису та значення [9: 111]. Наприклад, (99) '*CAS requested for*

the operation’ [30] абрєвіатура ‘CAS’ в перекладі має заміну «від авіації»: «Було надіслано запит на отримання прикриття від авіації для проведення операції»

4) дослівне відтворення: передбачає переклад кожного слова безпосередньо з мови оригіналу без зміни порядку слів або структури [9: 111]. Наприклад, у реченні (100) ‘AAR complete’ ми можемо прослідкувати використання дослівного перекладу: «Аналіз проведених дій завершено» [30].

Проаналізувавши приклади застосування лексико-семантичних трансформацій при перекладі військових абрєвіатур ми можемо зробити висновок про відсоткове співвідношення використання кожного типу лексико-семантичних трансформацій при перекладі (рис. 7). (Додаток В, Г)

Рис. 6 Співвідношення застосування лексико-граматичних та граматичних трансформацій при перекладі військових абрєвіатур у медіа ресурсах (у %) [9: 111].

Отже, найбільшу частку застосування лексико-граматичних трансформацій (у 45% та 30%) мають цілісне перетворення текстового фрагменту та метод додавання відповідно, а найменшу частку використання (у 20% та 15%) мають прийоми експлікації та дослівного відтворення відповідно.

Висновки до розділу 3

1. Дослідження відтворення міжмовних омонімів при перекладі військових аббревіатур у сфері медіа дискурсу є важливим напрямком перекладознавства. Цей аналітичний підхід значно допомагає розпізнати унікальні типи аббревіатур, переклад яких може становити певні труднощі для лінгвістів і перекладачів.

Окремої уваги заслуговує явище міжмовних аббревіатур-омонімів, які є структурно ідентичними, але принципово відмінними за значенням. Такі омоніми особливо актуальні в контексті перекладу та міжнародної комунікації, оскільки вони можуть перешкоджати точній передачі змісту різними мовами. Ці «псевдоінтернаціоналізми» потребують ретельного лінгвістичного аналізу та глибокого розуміння мови оригіналу та мови перекладу, щоб запобігти потенційним пасткам і забезпечити точну передачу задуманого сенсу.

Проаналізувавши всі аспекти, що стосуються способів перекладу омонімів та військових аббревіатур у ЗМІ, ми можемо стверджувати, що наше дослідження вказує на основну проблему з точним перекладом вихідного матеріалу. Результат дослідження показав нам три найбільш використовувані методи перекладу міжмовних аббревіатур-омонімів, а саме: «нульове транскодування», «розширення значення перекладу» та «калькування», щоб забезпечити точну передачу інформації та запобігти неправильному розумінню аббревіатур з однаковою візуальною структурою, але різним значенням.

Загалом, вивчення та розуміння специфіки міжмовних омонімів у військових аббревіатурах допомагає покращити якість перекладу та забезпечити точну передачу змісту у міжнародній комунікації. Такий аналіз сприяє вирішенню проблем, пов'язаних із різницею в мовних особливостях та термінології між мовами, і допомагає створити ефективні засоби для взаєморозуміння у глобальному масштабі.

2. Використання лексико-семантичних трансформацій при перекладі військових аббревіатур посідає важливе місце в практиці сучасного перекладу. У перекладознавстві ці трансформації охоплюють низку лінгвістичних та

культурних змін, що застосовуються в процесі передачі тексту з однієї мови на іншу. Ці зміни можуть включати модифікації лексичних, семантичних і граматичних аспектів тексту, щоб забезпечити відповідність перекладеного змісту контекстуальним і культурним очікуванням цільової аудиторії.

Проаналізувавши специфіку застосування лексико-семантичних трансформацій, ми можемо зробити висновок, що найбільшу частку використання серед усіх методів перекладу займає конкретизація (30%) та деабревіація (25%).

3. Використання лексико-граматичних трансформацій у перекладі вказує на суттєву важливість цих стратегій для точної та ефективної передачі нюансів військових абревіатур. Класифікуючи ці трансформації на основі системи С. Максимова, ми отримуємо цінну інформацію про те, як лексичні та граматичні трансформації застосовуються при перекладі абревіатур, щоб забезпечити не лише лінгвістичну точність, але й контекстуальну відповідність цільового тексту.

Проаналізувавши лексико-граматичні трансформації при перекладі військових абревіатур, ми помітили, що різні методи використовуються в різному ступені. Розподіл цих способів свідчить про те, що найбільшу частку використання серед усіх методів перекладу займає: цілісне перетворення фрагмента тексту (45%) та додавання (30%).

Таким чином, використання цих трансформацій підкреслює адаптивність та винахідливість перекладачів, коли вони стикаються з проблемою передачі військових абревіатур в іншому мовному та культурному контексті. Розподіл цих методів трансформації демонструє універсальність перекладачів у виборі найбільш підходящої стратегії, виходячи з конкретних вимог кожного перекладацького завдання. Систематична класифікація цих трансформацій, запропонована С. Максимовим, забезпечує цінну основу для вирішення складних питань, що виникають при перекладі військових абревіатур,

зберігаючи при цьому точність, ясність і контекстуальну релевантність перекладу.

ВИСНОВКИ

Сучасний медіа-дискурс характеризується різноплановими напрямками. На сьогодні є актуальною симбіотична динаміка військового дискурсу та медіадискурсу, яка виявляє складний і багатогранний взаємозв'язок, який суттєво впливає на громадську думку, політику та комунікацію. Така комбінація характеризується частим використанням спеціалізованих військових засобів зокрема: військових термінів, аббревіатур та неологізмів.

Медіадискурс відіграє вирішальну роль у формуванні громадської думки, поширенні інформації та конструюванні соціальної реальності. Специфічні особливості медійного дискурсу, такі як мова, візуальні репрезентації та методи переконання, сприяють його впливу на те, як індивіди та інституції сприймають події та реагують на них.

Динамічний взаємозв'язок між медійним та військоим дискурсом є двостороннім: медіа як відображають військовий дискурс, так і впливають на нього. Під час військових конфліктів медіа можуть формувати наративи через вибіркоче висвітлення та емоційні заклики, тоді як військовий дискурс може впливати на висвітлення подій у ЗМІ через стратегічні інформаційні повідомлення та офіційні заяви. Військові аббревіатури у медіадискурсі слугують стислими та впізнаваними формами комунікації, підвищуючи доступність інформації для громадськості та впливаючи на її розуміння військових операцій.

Питаннями дослідження як лексико-морфологічних і семантичних характеристик, так і прагматичних функцій військових аббревіатур у різних наукових і професійних сферах щаймалися українські науковці, такі як: А. Коваленко, З. Львівська, О. Мацько, Р. Микульчик, О. Селіванова. Які досягли значних успіхів у дослідженні аббревіатур у науково-технічних текстах, заглиблюючись у їхнє утворення, функції та потенціал для неправильної інтерпретації. Хоча аббревіатури є цінною стратегією для стислого викладу складної інформації, важливо забезпечити їхню доступність для цільової аудиторії. Розуміння унікальних особливостей цих аббревіатур має вирішальне

значення як для військовослужбовців, так і для тих, хто прагне зрозуміти військову комунікацію.

Результати проведеного дослідження показують, що структурні та морфологічні особливості військових абrevіатур сприяють точному та ефективному спілкуванню у військовій сфері. Такі абrevіатури скорочують складну термінологію, слідуєть стандартизованим конвенціям і передають конкретні значення. Використання великої літери, акронімів і номенклатурних елементів забезпечує ясність і послідовність, хоча їх вимова може варіюватися. Найбільшу частку використання у медіадискурсі відповідно до структури (45%) мають стислі військові абrevіатури, відповідно до лексичних особливостей найбільшу частку використання у мас-медіа (30%) мають військові абrevіатури, що були утворені як ініціальна, медіальна або кінцева відсічена частина повних слів, та військові терміни утворені методом узгодження за сурядним зв'язком компонентів (45%).

За результатами дослідження виявлено що семантичні особливості військових абrevіатур відіграють фундаментальну роль у військовій комунікації. Ці абrevіатури залежать від контексту, тісно пов'язані зі спеціалізованою військовою термінологією та забезпечують ефективність, ясність і узгодженість у військовій спільноті. Відповідно до семантичних особливостей у медіа джерелах переважають військові абrevіатури, пов'язані на позначення військових операцій / планів / тактик (у 35%).

Переклад абrevіатур є питанням, які досліджували Дж. Гуффорд та Б. Хеслі, М. Бейкер та С. Петріллі, наголошуючи на ключовій ролі контексту, глибокому розумінні абrevіатури мови оригіналу та застосуванні послідовних прийомів перекладу.

Військові абrevіатури характеризуються полісемантичністю та омонімічністю, що може призвести до плутанини або неправильного тлумачення при перекладі. Відповідно, для точного перекладу та ефективності комунікації перекладачі застосовують лексико-семантичні методи перекладу, зокрема:

конкретизацію (13%) та деабревіацію (11%) при перекладі українською мовою військових абревіатур-омонімів в англomовному медіадискурсі.

Результати дослідження демонструють що при перекладі неомонімічних, однозначних військових абревіатур англomовного медіадискурсу українською мовою застосовуються: лексико-семантичні (38%), лексико-граматичні (29%) та граматичні трансформації (33%)

Застосування лексико-семантичних трансформацій не лише підвищує точність перекладу, але й сприяє загальній ефективності та безпеці військових операцій, гарантуючи, що інформація передається чітко і без непорозумінь. Найбільшу частку використання серед лексико-граматичних методів перекладу займає цілісне перетворення фрагмента тексту (15%).

Використання лексико-граматичних та суто граматичних трансформацій при перекладі військових абревіатур дає певні переваги, які є важливими для точної та контекстуально відповідної комунікації у військовій сфері.

У дослідженні було виявлено, що використання лексико-граматичних та граматичних трансформацій при перекладі військових абревіатур полягає в їх здатності забезпечити точність, дотримання військового жаргону, граматичну правильність та відповідність комунікативним стандартам. Найбільшу частку використання серед граматичних способів перекладу займає додавання (15%), найменш використаними є прийоми експлікації та дослівного відтворення відповідно (6%)

Дослідження взаємодії між медіа дискурсом і військовим дискурсом, зокрема, використання військових абревіатур у ЗМІ, дає цінне розуміння складних процесів, пов'язаних з формуванням громадської думки і створенням наративів у контексті взаємодії між військовими, медіа і суспільством. Відтворення таких процесів та наративів українською мовою потребує від перекладача розуміння структурно-морфологічних особливостей військових абревіатур та комплексного застосування перекладацьких трансформацій.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Балабін В. В. (2018). Військова складова професійної компетентності військового перекладача. *Науковий вісник Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Серія: Філологічні науки (мовознавство)*. № 9. С. 6-9.
2. Баюн К. Й. (2016). Текст у парадигмі лінгвістичних досліджень (комунікативнопрагматичний аспект). *Збірник наукових праць Житомирського державного університету імені Івана Франка 'Studia linguistica'*. С. 415-425
3. Бхіндер, Н. (2021). Лексичні особливості сучасного англомовного військового дискурсу. Проблеми гуманітарних наук. *Збірник наукових праць Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Серія: Філологія*. № 45. С. 52-60
4. Івченко А. О. (2019). *Принципи створення «словника аббревіатур української мови*.
Відновлено з http://www.vuzlib.su/articles/3351-Принципи_створення_словника_аббревіатур_української_мови/1.html.
5. Клименко Я, Ф., Русанівський В. М. (2020). *Lexicographical Aspect of Military-Political Discourse Lexical Units in a Bilingual Educational Dictionary*. Т. 13. № 12. С. 213-217.
6. Коваленко А. Я. (2002). *Загальний курс науково-технічного перекладу*. ІНКОС. 320 с.
7. Лабенко О. А. (2017). *Проблеми перекладу «хибних друзів перекладача» у французькій та українській мовах. Мовні і концептуальні картини світу*. № 59. С. 135-139.
8. Львівська З. Д. (2005). *Теоретичні проблеми перекладу: навчальний посібник*. Київ: Вища школа. 232 с.
9. Максимов С. Є. (2006). *Практичний курс перекладу (англійська та українська мови)*. Навчальний посібник. Київ: Ленвіт 156 с., С. 111
10. Мацько О. М. (2000). Аббревіатури як згорнені мовні формули в дипломатичних текстах . *Вісник НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія: «Мовознавство»*. №1. С. 31- 36
11. Микульчик Р. (2015). Сучасні українські аббревіатури: перспективи і стан дослідження *Вісник Нац. ун-ту «Львівська політехніка». Серія «Проблеми української термінології»*. № 538. С. 12-15

12. Мосієвич Л. В. (2017). Прийоми англо-українського перекладу військового дискурсу. *Серія: «Мова та культура»*. №29-27 С. 112-117
13. Нікіфорова, О. М. (2020). *Лексико-семантичні та жанрово-стильові особливості воєнно-політичного перекладу* (Докторська дисертація) Київський національний університет імені Тараса Шевченка. Київ.
14. Попелюк В. П., Наумов О. І. (2021). Деякі особливості перекладу абревіатур у військовій англійській *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського*. Серія: «Філологія. Журналістика». Т. 32 (71) № 6 ч. 3. С. 46-51
15. Селіванова О. С. (2008). *Сучасна лінгвістика: напрями та проблеми (1290 термінів і понять)*. Підручник. Полтава: Довкілля-К. 712 с.
16. Слаба О., Падалко О., Василенко Я., Перфенова О. (2021). Функціональні аспекти міжмовних запозичень: Сучасні виклики. *Arab World English Journal (AWEJ)* Vol. 12. №2. С. 318-329
17. Стариченко В. Д. (2013). Титульні абревіатури в сучасній англійській мові: Утворення, вживання та функціонування. *Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка*. Серія: Філологічні науки. Випуск №19. С. 165-170
18. Стишов О. А. (2005). *Українська лексика кінця ХХ століття: (на матеріалі мови засобів масової інформації)*. Київ: Пугач. 388 с.
19. Фабіан М. П. (2023). *Контрастивна лексикологія англійської та української мов*. Ужгород: Поліграфентр «Ліра». 114 с.
20. Фурсіна Н. А. (2019). *Дискурс сучасного військового конфлікту. Полікомплексні війни. Економіка і держава* № 4. С.112-118.
21. Altheide D. L., Snow R. P. (2018). *War and the Media: Propaganda and Persuasion in the Gulf War*
22. Alvarado M. P. (2023). *Acronyms and Abbreviations in the Military* Retrieved from <https://www.hSDL.org/?view&did=29020>
23. *Antonymy meaning in semantics* (2023). Retrieved from <https://www.studysmarter.us/explanations/english/lexis-and-semantics/antonymy/>
24. Baker M. (1987). *In Other Words: A Coursebook on Translation* Retrieved from <https://www.routledge.com/In-Other-Words-A-Coursebook-on-Translation/Baker/p/book/9780415467544>
25. Baker M. (1999). *Translation and Conflict: A Narrative Account* Retrieved from <https://www.routledge.com/Translation-and-Conflict-A-Narrative-Account/Baker/p/book/9780415250922>

26. Baker M. (1990). *Strategies for the Translation of Abbreviations in Scientific and Technical Texts*. META: Translators' Journal, vol. 35, № 2. Pp. 352-364.
27. Baker M. (2001). *Routledge Encyclopedia of Translation Studies*. Psychology Press. Retrieved from https://books.google.com.ua/books?id=ewBfSBo8rRsC&dq=contrastive+translation+analysis&hl=ru&source=gbs_navlinks_s.
28. Bauer L. (2023). *Abbreviation and Acronyms*. Retrieved from <https://writingcenter.unc.edu/tips-and-tools/abbreviations-and-acronyms/>
29. Beretta A., Fiorentino R., Poeppel, D. (2005). *The effects of homonymy and polysemy on lexical access: AN MEG study*. Cognitive Brain Research. № 24, pp. 57-65.
30. Bolognesi M., Fernández, R. (2013). *Automatic extraction of military acronyms from multilingual corpora*. Proceedings of the 51st Annual Meeting of the Association for Computational Linguistics (Vol. 2: Short Papers). Pp. 1-6.
31. Chaput C. (2018). *Rhetoric and War: The Evolution of a Genre*
32. Crystal D. (1987). *Military Language*. Retrieved from <https://david-crystal.blogspot.com/2012/05/military-language.html>
33. Crystal D. (2001). *Language Play*. University of Chicago Press 274 p.
34. Doherty M. (2002). *Language Processing in Discourse: key to Felicitous Translation* London-Routledge. 192 p.
35. Downing L. H. (2007). *English military abbreviations and acronyms*. English Today. № 23(4) Pp. 46-52.
36. Downing L. H. (2014). *The syntax and semantics of abbreviations in English*. In F. Rainer, G. Bauer, & C. Gabriel (Eds.), *Language in Focus: Foundations, Methods and Systems*. John Benjamins. Pp. 157-172
37. Fang A. C. (2015). The use of military abbreviations in Chinese media coverage of the Iraq War. *Series: 'Lexicography'*. № 2(1), Pp. 70-87
38. Fletcher J. M., Christopher A. (1998). *The End of Short Cuts: The use of abbreviated English by the fellows of Merton College, Oxford 1483-1660*. The Simplified Spelling Society. №7. Pp. 22-28
39. Frane M., Fabijanić, I. (2013). *Abbreviations in English military terminology*. Brno studies in English. Vol. 39. Iss. 1. Pp. 59-87.
40. Fricke M., Zirnstein M., Navarro-Torres C., Kroll. J. F. (2019). *Bilingualism reveals fundamental variation in language processing*. *Bilingualism: Language and Cognition* № 22(1). Pp. 200-207

41. Gaspari F., & Moorkens J. (2020). *Towards machine translation for crisis management: The impact of grammatical complexity in military texts*. *Machine Translation*. № 34(3-4). Pp. 197-217.
Retrieved from <https://doi.org/10.1007/s10590-020-09271-7>
42. Gavin M., Bradley E. (2018). *A multi-source military language resource for social media analytics*. *Language Resources and Evaluation*. № 52(4), Pp. 1013-1034
Retrieved from <https://doi.org/10.1007/s10579-018-9422-9>
43. Gelderen E. (2014). '4 1.': A History of the English Language. John Benjamins Publishing Company. 334 p.
44. Gotti M. (2011). *Investigating Specialized Discourse*. Peter Lang. 240 p.
45. Häkkinen K. (2023). *Internationalisms in Terminology Work*
Retrieved from
<https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/19187033.2016.1202466>
46. Hanna R. T. (2017). *English Abbreviations in Digital Media*. *Language Sciences*. № 62. Pp. 92-104
47. Holmes J. (2023). *Common Military Acronyms*
Retrieved from <https://www.militaryonesource.mil/relationships/support-community/common-military-acronyms/>
48. Hurford J. R., Heasley B (1983). *Semantics: a coursebook*. Cambridge University Press. P. 123
49. Johnson A. (2018). *Military English for peacekeeping operations: A needs analysis*. *Linguistics and Education*. № 44, Pp. 17-27.
Retrieved from <https://doi.org/10.1016/j.linged.2018.02.003>
50. Johnson A. (2018). *Military Language and the Mind*. Continuum.
51. Jones A. F. R. (2005). *Military Discourse and American Culture: From the Revolution to 9/11*. Pp. 5-44
52. Kaufer D. (1980). *Rhetoric and Technology: Communication from Wired to Wireless*
53. Kaufer D. (1983). *The Interaction of Technology and Military Doctrine*
54. Kelli D. (1994). *The Translation of Specialized Discourse*
Retrieved from <https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/09076760508668969>
55. Kelli D. (1992). *Trainers: A Guide to Reflective Practice*
Retrieved from <https://www.stjerome.co.uk/tsa/handbook.htm> A Handbook for Translator
56. Khatib M., Badie, K. (2013). Synonymy in scientific and technical translation. *International Journal of Applied Linguistics & English Literature*. № 2(5), 58-63.

57. King D. (2000). *The Ciphers of the Monks: a Forgotten Number-Notation of the Middle Ages*. Stuttgart: Franz Steiner Verlag. 505 p.
58. Leeuwen T. v. (). *Introducing Social Semiotics*.
59. Leeuwen T. v. (). *The Language of Colour: An Introduction*
60. Leeuwen T. v., Martin J. Kaufer D. (). *Genre and Military Rhetoric: The Creation and Maintenance of Oppositional Identity*
61. Leeuwen T. v., Martin J. Kaufer D. (). *War, Journalism, and the Shaping of the Twentieth Century*.
62. Levinson S. C. (2023). *Language in Military Contexts: The Case of Jargon*
Retrieved from https://www.researchgate.net/publication/276550328_Language_in_Military_Contexts_The_Case_of_Jargon
63. Martin J. (). *The Language of Persuasion: An Introduction*
64. Martin J. (). *Understanding Language: A Guide for Beginning Students of English*
65. Martin J. R. (2023). *Abbreviations, Acronyms, and Initialisms*
Retrieved from <https://www.thebalancecareers.com/abbreviations-acronyms-and-initialisms-2059643>
66. Martinez-Alfaro M. J. (2023). *The Semantics of Military Abbreviations*
Retrieved from https://www.researchgate.net/publication/303458404_The_Semantics_of_Military_Abbreviations
67. Michaels J. (2013). *The Discourse Trap and the US Military: From the War on Terror to the Surge*. N. Y.: Palgrave Macmillan (US) - a division of St. Martin's Press, LLC. 267 p.
68. Nida E. A. (1975). *Language Structure and Translation*. Stanford: California. 283 p.
69. Petrilli S. (). *Translation and Semiotics: The Case of Abbreviations*
Retrieved from <https://www.degruyter.com/document/doi/10.1515/semi.1992.89.3-4.267/html>
70. Philippe-Joseph Salazar J. P., Hawhee D. (). *Rhetoric and War in the 21st Century: A Critical Approach*
71. Powell M. (2003). *Military abbreviations and acronyms of the media*. *Journal of Documentation*. № 59(2). Pp. 173-190.
72. Petrilli S., Ponzio A. (). *Semiotics Today: From Global Semiotics to Semioethics*
Retrieved from <https://www.bloomsbury.com/us/semiotics-today-9781845201755/>

73. Ritter, R M (2005). *New Hart's Rules: The handbook of style for writers and editors*. Oxford University Press. 432 p.
74. Rose, D. (2023). *Military Acronyms and Abbreviations*
Retrieved from <https://veteran.com/military-acronyms/>
75. Ross C. D. (1981). *Translation and similarity*. Translation Spectrum. Albany. 453 p.
76. Sicoli M. S. (2019). *Native American origins: An interdisciplinary critique of current models*. Conference: American Journal Of Physical Anthropology. 168 p.
77. Sternberg R. J. (2023). *Military Jargon: An Enemy of Clarity*
Retrieved from
<https://www.psychologytoday.com/us/blog/turning-the-page/201503/military-jargon-enemy-clarity>
78. Struever N. S. (2022). *Language and War: A Philosophical Analysis*
79. Swales J. M. (1990). *Genre Analysis: English in academic and research settings*. Cambridge: Cambridge University Press. 260 p.
80. Tannen D. (1991). *Talking Voices: Repetition, Dialogue, And Imagery in Conversational Discourse*. Cambridge University Press. Vol. 13, No. 3. pp. 403-405
81. Ter-Minasova M., Lederer M. (2004). *Antonyms in the translation of technical and scientific texts*. META: Translators' Journal. № 49(3) Pp. 552-568
82. Thorne S. (2006). *The Language of War*. London: Routledge, Taylor & Francis e-Library. 122 p.
83. Tyler A. (2013). *Morphological Analysis in Comparison*. John Benjamins Publishing. Retrieved from <https://doi.org/10.1075/cal.14>
84. *Types of Abbreviations* (2023).
Retrieved from <https://www.thoughtco.com/types-of-abbreviations-373365>
85. Wang X., & Wang S. (2020). *Military Abbreviations in UK Media: A Corpus-based Study*. English Today. № 36(2). Pp.33-38.
86. Widdowson H. G. (1979). *Explorations in Applied Linguistics*. Oxford: Oxford University Press. P. 273
87. Wilson A. (2021). *Military Terminology and the English Language*.
Retrieved from
<http://homes.chass.utoronto.ca/~cpercyc/courses/6362-WilsonAdele.htm>
88. Winkler C. (). *In the Name of America: The Conduct of the War in Vietnam by the Armed Forces of the United States*.

89. Winkler C. (). *The Language of War: Literature and Culture in the U.S. from the Civil War through World War II*
90. Fairclough N. (1992). *Discourse and Social Change*. Polity Press
91. Van Dijk T.A. (1993). *Discourse and Power*. Palgrave Macmillian

СПИСОК ДОВІДКОВОЇ ЛІТЕРАТУРИ

- 92.(СКТ) — Буран В. Я., Петрова Н. О. Словник книгознавчих термінів. Київ. Книжкова палата України. Видавництво Арата, 2003. 160 с., С.101
- 93.(УСУТ) — Вакарлюк Л. О., Панцьо С. Є. «Абревіація». Український словотвір у термінах. Словник-довідник. Тернопіль, 2007. 259с., С. 20
- 94.(ЛЕ) — Селіванова О.О. Лінгвістична енциклопедія. Полтава: Довкілля-К, 2010. 843 с., С.8
- 95.(CD) — Cambridge Dictionary ‘Synonymy’. Retrieved from <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/synonymy>
- 96.(LFDFI) — Larive et Fleury: Dictionnaire français illustré, 3 vol. 1889. ‘SIGLE’ Retrieved from https://fr.wikisource.org/wiki/Dictionnaire_français_illustré_de_Larive_et_Fleury/sigle_s._m.
- 97.(MW) — Merriam-Webster ‘Initialism Definition & Meaning’. Retrieved from <https://www.merriam-webster.com/dictionary/initialism>
- 98.(MW) — Merriam-Webster ‘Portmanteau Definition & Meaning’. Retrieved from <https://www.merriam-webster.com/dictionary/portmanteau>
- 99.(OED) — Oxford English Dictionary. ‘Acronym’. Retrieved from https://www.oed.com/dictionary/acronym_n?tl=true
100. (OED) — Oxford English Dictionary. ‘Backronym’. Retrieved from https://www.oed.com/dictionary/backronym_n?tab=factsheet#331389284
101. (OED) — Oxford English Dictionary. ‘Lexical Contractions’. Retrieved from https://www.lexico.com/definition/lexical_contractions
102. (OED) — Oxford English Dictionary. ‘Polysemy’. Retrieved from https://www.oed.com/dictionary/polysemy_n?tab=factsheet#29128964
103. (OED) — Oxford English Dictionary. ‘Shortening’. Retrieved from https://www.oed.com/dictionary/shortening_n?tab=factsheet#23015660

СПИСОК ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ

104. (5Q2L) – 5 Questions with 2nd LT Teshawn Lee.
Retrieved from <https://cnr.ncsu.edu/news/2021/03/five-questions-with-second-lieutenant-teshawn-lee/>
105. (AFL) – Air Force Launches First ICBM Test.
Retrieved from <https://www.airandspaceforces.com/air-force-icbm-test>
106. (AFTP) – Air Force training plane slightly damaged during emergency landing after malfunction.
Retrieved from <https://www.timesofisrael.com/air-force-training-plane-slightly-damaged-during-emergency-landing-after-malfunction/>
107. (BDAUW) – BDA Of The Ukraine War & A Strategic And Tactical Update.
Retrieved from <https://www.rebellionresearch.com/battle-damage-assessment-of-the-ukraine-war-a-strategic-and-tactical-update>
108. (BGS) – Bill Gates says the next big threat facing humanity is bioterrorism. Interpol agrees.
Retrieved from <https://www.euronews.com/next/2023/02/14/bill-gates-says-the-next-big-threat-facing-humanity-is-bioterrorism-interpol-agrees>
109. (BSF) – Britain’s special forces deployed in Ukraine and at least 19 countries.
Retrieved from <https://www.wsws.org/en/articles/2023/06/05/aqca-j05.html>
110. (CR) – CasualtyReport.
Retrieved from <https://www.public.navy.mil/surfor/Pages/CasualtyReport.aspx>
111. (EUOMV) – EU opens MEDEVAC hub to facilitate transfers of Ukrainian patients.
Retrieved from https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_22_5265
112. (DEOD) – Definition of Explosive Ordnance Disposal – Air Force
Retrieved from <https://www.airforce.com/careers/combata-and-warfare/explosive-ordnance-disposal-eod>
113. (FAIM) – French Abbreviations in Military
Retrieved from <https://www.allacronyms.com/french/abbreviations/military>
114. (FATD) – F-16s already touched down in Ukraine

- Retrieved from <https://www.pravda.com.ua/eng/news/2023/08/19/7416283/>
115. (FDP) – Foreign Disclosure Policy.
Retrieved from <https://www.marines.mil/News/Messages/Messages-Display/Article/1504547/2018>
116. (GAOTC) – GAO Tells Congress: Pentagon Still Needs a Portfolio Plan for Tactical Aviation.
Retrieved from <https://www.airandspaceforces.com/gao-pentagon-still-needs-plan-tactical-aviation/>
117. (GPW) – Ghanaian Peacekeeper Wins 2022 Military Gender Advocate of Year Award.
Retrieved from <https://press.un.org/en/2023/pko816.doc.htm>
118. (GSMB) – Germany's Scholz to make brief, symbolic visit to S. Korea.
Retrieved from <https://www.dw.com/en/germanys-scholz-to-make-brief-symbolic-visit-to-s-korea/a-65675498>
119. (DHMMWV) – Definition of ‘High Mobility Multipurpose Wheeled Vehicle’
Retrieved from <https://www.military.com/equipment/high-mobility-multipurpose-wheeled-vehicle-hmmwv>
120. (MSSP) – How would a military stealthily insert a special operations team into another country or region with tight security and advanced security systems, without that region being aware of it?
Retrieved from https://www.army.mil/article/146642/special_forces_operation_outlines
121. (IITM) – IIT Mandi combines Academia, DRDOs, DPSUs, and Armed Forces to foster Technology for Defence.
Retrieved from <https://www.indiatoday.in/amp/education-today/news/story/iit-mandi-combines-academia-drds-dpsus-and-armed-forces-to-foster-technology-for-defence-2398609-2023-06-27>
122. (IAF) – Indian Air Force unveils new combat uniform during its 90th anniversary celebrations.
Retrieved from <https://www.wionews.com/india-news/indian-air-force-unveils-new-combat-uniform-during-its-90th-anniversary-celebrations-523539>

123. (IU) – In Ukraine, \$40,000 Can Get You An Armored Personnel Carrier Based On An Ex-Russian T-62 Tank.
Retrieved from <https://www.forbes.com/sites/davidaxe/2023/06/27/in-ukraine-40000-can-get-you-an-armored-personnel-carrier-based-on-an-ex-russian-t-62-tank/?sh=45e431cd7ea1>
124. (ISR) – IRAQ SITREP: JUNE 3-9, 2020.
Retrieved from <https://www.understandingwar.org/backgrounder/iraq-situation-report-june-3-9-2020>
125. (IW) – Israel ‘at war’ as Hamas launches unprecedented attack from Gaza.
Retrieved from <https://www.arabnews.com/node/2386836/middle-east>
126. (NSTUS) – Navy SEALs Their Untold Story PBS Documentary BBC Documentary.
Retrieved from <https://www.youtube.com/watch?v=3cKvC8kDVH0>
127. (NEH) – Network Enablers Hosts COMSEC User Meeting.
Retrieved from https://www.army.mil/article/222774/network_enablers_hosts_communications_security_user_meeting
128. (NKS) – North Korea says it fired two ‘TBM’ in operational drill.
Retrieved from <https://www.nknews.org/2023/03/north-korea-says-it-fired-two-tactical-ballistic-missiles-in-operational-drill/>
129. (NKHLF) – North Korea ICBM Had Longest Flight at 74 Minutes, Says Tokyo
Retrieved from <https://www.voanews.com/a/north-korea-icbm-had-longest-flight-at-74-minutes-says-tokyo-/7177238.html>
130. (OKC) – OPERATION KNIGHT'S CHARGE (SAULAT AL-FURSAN).
Retrieved from <https://www.understandingwar.org/operation/operation-knights-charge-saulat-al-fursan>
131. (OSG) – OpSec Group and Investcorp Europe Acquisition I Merging in \$426M Deal.
Retrieved from <https://news.spacconference.com/2023/04/26/opsec-group-and-investcorp-europe-acquisition-i-merging-in-426m-deal/>

132. (PNMIC) – Panel: Navy Must Invest In Counter-C4ISR, Unmanned Boats, Railgun To Prepare For Future Fight.
Retrieved from <https://news.usni.org/2017/03/09/panel-navy-must-invest-counter-c4isr-unmanned-boats-railgun-prepare-future-fight>
133. (SKS) – South Korea says Ukraine artillery ammo report 'inaccurate'.
Retrieved from <https://www.france24.com/en/live-news/20230525-south-korea-says-ukraine-artillery-ammo-report-inaccurate>
134. (SIK) – Sudan: in Khartoum, deadly battle for the police headquarters.
Retrieved from <https://www.africanews.com/2023/06/26/sudan-in-khartoum-deadly-battle-for-the-police-headquarters/>
135. (TPSAB) – Team PSAB holds joint NCO induction ceremony.
Retrieved from <https://www.afcent.af.mil/Units/378th-Air-Expeditionary-Wing/News/Article/3440022/team-psab-holds-joint-nco-induction-ceremony/>
136. (TGC) – The GC (Groupe de Chasse) squadron conducted a successful air strike on enemy positions during the military exercise.
Retrieved from <https://www.defense.gouv.fr/english/air-actualites/france-renews-its-commitment-to-baltic-air-policing>
137. (TMC) – When Troops Make Contact Heres What They Mean By Tic
Retrieved from <https://www.armytimes.com/news/your-army/2022/05/18/>
138. (TOCBRU) – The Ongoing Conflict between Russia and Ukraine: Updates and Strategies.
Retrieved from <https://the1014.co.nz/uncategorized/xem-nhanh-chien-dich-ngay-591-uav-tu-sat-gap-thoi-ten-lua-atacms-se-giup-ukraine-ra-sao/161797/>
139. (TROAD) – The Role of Army Drones in Cyber Warfare and Electronic Warfare.
Retrieved from <https://ts2.space/en/the-role-of-army-drones-in-cyber-warfare-and-electronic-warfare/>
140. (TEOR) – Training and Evaluation Outline Report.
Retrieved from <https://rdl.train.army.mil/catalog-ws/view/100.ATSC/4985E47A-5FBF-44B6-BD50-7D2C71368F5D-1436364197698/report.pdf>
141. (UART) – Ukrainians Attack Russian Tanks With Upgraded Vietnam-Era TOW Missiles.

- Retrieved from <https://warriormaven.com/russia-ukraine/ukrainians-attack-russian-tanks-with-upgraded-vietnam-era-tow-missiles>
142. (UCS) – Ukraine commander says main offensive reserve yet to be sent into battle.
Retrieved from <https://www.theguardian.com/world/2023/jun/23/ukraine-commander-says-main-offensive-reserve-yet-to-be-sent-into-battle>
143. (ULB) – Ukraine live briefing: Air defenses down Russian missiles fired at western airfield, Kyiv says.
Retrieved from <https://www.washingtonpost.com/world/2023/06/23/russia-ukraine-war-news/>
144. (UISRT) – Ukraine Is ‘Slamming’ Russian Tanks, Ground Targets With Makeshift RPG-7 Rockets Tied To ‘Cheap’ Quadcopters.
Retrieved from <https://eurasianimes.com/ukraine-is-slamming-russian-tanks-rpg-7-rockets/>
145. (UNS) – UN says at least 40 prisoners of war executions on both sides of Ukraine conflict.
Retrieved from <https://www.euronews.com/2023/03/24/un-says-at-least-40-prisoners-of-war-executions-on-both-sides-of-ukraine-conflict>
146. (UW) – Ukraine war: Russia claims it stopped 'large scale' Ukrainian military offensive.
Retrieved from <https://www.euronews.com/2023/06/05/ukraine-war-russia-claims-it-stopped-a-major-ukrainian-offensive>
147. (WWAFC) – We Walk Away from Counterinsurgency Capabilities at Our Own Risk.
Retrieved from <https://www.military.com/daily-news/opinions/2023/04/12/we-walk-away-counterinsurgency-capabilities-our-own-risk.html>
148. (WITF) – What Is the F-16 Fighter Jet and Why Does Ukraine Want It?
Retrieved from <https://www.nytimes.com/2023/05/18/world/europe/fighter-jet-f16-ukraine.html>
149. (WBDWW) – When Big Data went to war — and lost.
Retrieved from <https://www.politico.eu/article/iraq-war-when-big-data-went-to-war-and-lost/>

ДОДАТКИ

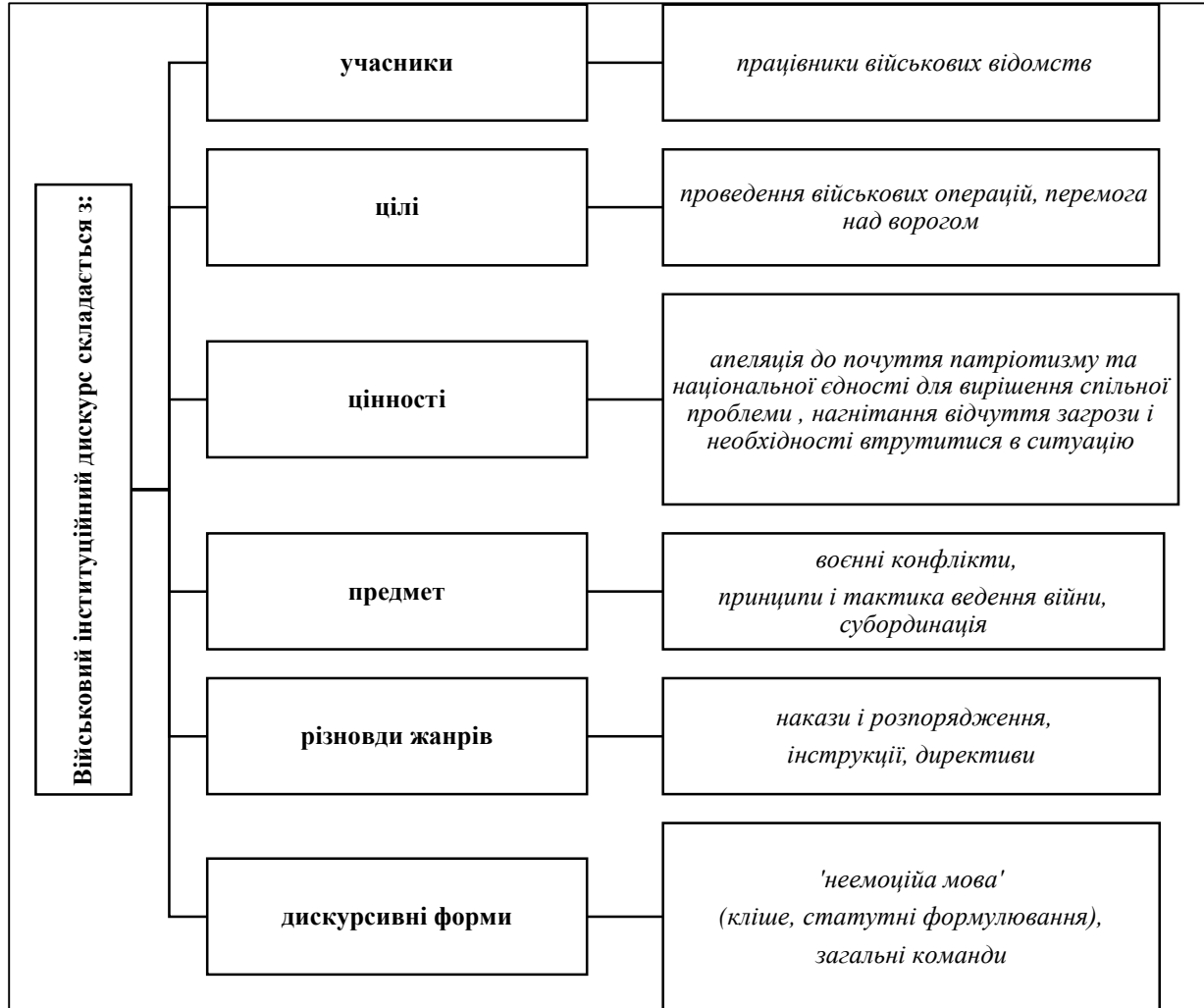
Додаток А

**Табл. 1 Типи «дискурсивних пасток»
у військово-політичному дискурсі (за Дж. Майклзом)**

№	вид «дискурсивної пастки»	характеристика виду	приклад (EN-UKR)
1.	Хибна дилема	пастка пропонує вибір «або-або», ігноруючи інші варіанти, які можуть існувати	‘You're either with us or against us.’ – «Ви або з нами, або проти нас»
2.	Аргумент слизького схилу	пастка стверджує, що одна маленька дія неминуче призведе до набагато більшого, небажаного результату	‘If we allow one country to acquire nuclear weapons, then it's only a matter of time before they use them against us.’ – «Якщо ми дозволимо одній країні отримати ядерну зброю, то це лише питання часу, коли вона застосує її проти нас»
3.	Пересмикування фактів	пастка спотворює або перебільшує аргументи опонента, щоб полегшити атаку	‘They want to appease terrorists and put our national security at risk.’ – «Вони хочуть умиротворити терористів і поставити під загрозу нашу національну безпеку»
4.	Перехід на особистості	пастка атакує людину, а не аргумент, намагаючись дискредитувати опонента	‘He's a weak leader who doesn't have the courage to make tough decisions’ – «Він слабкий лідер, який не має сміливості приймати складні рішення»
5.	Хибна аналогія	пастка робить порівняння між двома речами, які насправді не можна порівняти	‘Fighting terrorism is just like fighting a forest fire.’ – «Боротьба з тероризмом - це все одно, що боротьба з лісовою пожежею»
6.	Хибне коло	пастка використовує сам аргумент як доказ, створюючи самопідсилюючу петлю	‘We must go to war because it's the only way to achieve peace.’ – «Ми повинні розпочати війну, тому що це єдиний спосіб досягти миру»
7.	Апеляція до авторитету	пастка використовує думку авторитетної особи як доказ, не надаючи жодної додаткової підтримки	‘The generals all agree that we need to increase military spending.’ – «Всі генерали згодні з тим, що нам потрібно збільшити військові витрати»

Додаток Б

Рис. 1 Складові військового інституційного дискурсу

Додаток В

Структурно-морфологічні та семантичні особливості військових абрєвіатур

I. ЛЕКСИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ВІЙСЬКОВИХ АБРЕВІАТУР	
1)	стислість
1.	<i>Ukraine is arming commercially available quadcopter <u>Unmanned Aerial Vehicles (UAV)</u> with warheads from <u>Rocket Propelled Grenades (RPG)</u> to strike Russian ground targets</i>
2.	<i>The US military deployed a <u>Marine Expeditionary Unit (MEU)</u> to the Indo-Pacific region for joint training exercises</i>
2)	використання літер і цифр
3.	<i>What Is the <u>F-16</u> Fighter Jet and Why Does Ukraine Want It?</i>
4.	<i>The new <u>M1A3</u> Abrams tank, equipped with advanced targeting systems, will enhance the armored capabilities of the armored brigade</i>
3)	поєднання великих і малих літер
5.	<i>The <u>TOW</u> missile (<u>Tube-launched, Optically-tracked, Wire-guided missile</u>) is a lesser recognized but still quite significant element of Ukraine's ongoing and successful anti-armor arsenal ...</i>
6.	<i>Firing from Bradley Fighting Vehicles, <u>HMMWVs</u> (<u>High Mobility Multipurpose Wheeled Vehicle</u>), helicopters and dismounted tripods ...</i>
II. МОРФОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ВІЙСЬКОВИХ АБРЕВІАТУР	
II а. Класифікація військових абрєвіатур за структурою	
1)	скорочення, що представляють собою ініціальну, медіальну або кінцеву відсічену частину повних слів
7.	<i><u>OpSec Group</u>, a global provider of brand protection solutions and intellectual property management ...</i>
8.	<i>The soldiers completed their <u>COB</u> training, showcasing their proficiency in close quarters combat tactics</i>
2)	клішовані суміші
9.	<i>Bill Gates, who already warned us about the pandemic and climate change, says <u>bioterrorism</u> is the next big threat we're not worrying about enough</i>
10.	<i>Legal experts criticized the use of '<u>lawfare</u>' tactics in the international dispute, where legal proceedings and lawsuits were leveraged as a means to achieve strategic objectives</i>
3)	використання службової морфєми (інфіксу), у середині кореня чи основи при творенні похідних слів або граматичних форм

11.	<i>The special forces conducted a nighttime <u>infil</u> operation, stealthily infiltrating the enemy territory to gather intelligence and conduct targeted operations before executing a successful <u>exfil</u> to extract without detection</i>
12.	<i>The military's new <u>C2ISR</u> system enhances command and control capabilities by incorporating advanced technology</i>
4)	<i>утворення абрєвіатури шляхом скорочення повного слова</i>
13.	<i>South Korea dismissed a US media report that its <u>arty</u> rounds were heading to Ukraine</i>
14.	<i>... top military leaders in battlefield <u>op</u>, were at one of the forward command posts...</i>
5)	<i>іношомовні абрєвіатури, запозичені з інших мов</i>
15.	<i>The <u>GC</u> squadron conducted a successful air strike on enemy positions during the military exercise</i>
16.	<i>The army deployed AMX-56 <u>Leclerc</u> tanks for armored support in the region</i>
6)	<i>застосування суфіксів для утворення слів іншого значення</i>
17.	<i>Ukraine live <u>briefing</u>: Air defenses down Russian missiles ...</i>
18.	<i>Air Force training plane slightly damaged during emergency <u>landing</u> ...</i>
II б. Класифікація військових абрєвіатур за кількістю компонентів	
1)	<i>моносемічні абрєвіатури та поліморфемні абрєвіатури</i>
19.	<i>Team <u>PSAB</u> holds joint <u>NCO</u> induction ceremony</i>
20.	<i>The <u>ACR</u> unit utilized <u>M4</u> rifles and <u>M9</u> pistols during the joint exercise</i>
2)	<i>біморфемні абрєвіатури</i>
21.	<i>The infantry unit reported being in a <u>TIC</u> situation as they engaged the enemy forces in close combat</i>
22.	<i>The unit quickly submitted a <u>CASREP</u> to request medical assistance for the wounded soldiers</i>
23.	<i>The squad received orders for a <u>CAS</u> mission in the <u>AO</u></i>
III. ГРАМАТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ВІЙСЬКОВИХ АБРЄВІАТУР	
1)	<i>еліпсис</i>
24.	<i>The <u>CDR</u> of Ukraine's ground forces has confirmed for the first time that the main force of his offensive reserve is yet to be committed into battle</i>
25.	<i><u>BDA</u> Of The Ukraine War & A Strategic And Tactical Update</i>
2)	<i>узгодження за сурядними зв'язком компонентів</i>
26.	<i>There is a need of engaging Academia, <u>R&D</u> Institutions, Industries, Startups and Armed Forces to come in active dialogue mode</i>
27.	<i>Network Enablers Hosts <u>COMSEC</u> User Meeting</i>
3)	<i>субстантивація</i>
28.	<i>The staff conducted the course of action decision brief and the commander selected a course of action and provided final planning guidance requiring the corps to prepare an <u>OPORD</u></i>

29.	<i>Creating such a plan would help the Defense Department and Congress alike size up the true priorities in <u>TacAir</u> ...</i>
4)	<i>спеціалізовані дієслівні форми</i>
30.	<i>The intelligence officer was tasked with gathering information <u>to intel</u> the team on enemy movements and <u>to brief</u> them before the mission</i>
31.	<i>The engineers successfully <u>DEMIL'd</u> the decommissioned munitions</i>
5)	<i>утворення шляхом усічення або ініціалізації</i>
32.	<i>The <u>EOD</u> team was called to the scene to safely remove and dispose of the unexploded ordinance found in the area</i>
33.	<i>The military convoy advanced through the rugged terrain, with <u>HMMWVs</u> leading the way to provide quick and versatile transportation for troops and equipment</i>
III а. Класифікація військових абревіатур за похідними частинами мови	
1)	<i>іменникові</i>
34.	<i>The new <u>BDU</u> are similar to the ones which were introduced for the Indian army on the occasion of the 74th Army Day this year</i>
35.	<i>The radar detected an incoming <u>SAM</u>, and the troops swiftly took cover in anticipation of the threat</i>
2)	<i>прикметникові</i>
36.	<i>North Korea says it fired two '<u>TBM</u>' in operational drill</i>
37.	<i>The infantry unit advanced with their <u>APC</u> support, ensuring their mobility and protection during the mission</i>
3)	<i>дієслівні</i>
38.	<i><u>IRAQ SITREP</u>: JUNE 3-9, 2020</i>
39.	<i>The squadron prepared to <u>HALO</u> jump into the drop zone, executing their mission with precision</i>
4)	<i>прислівникові</i>
40.	<i>... this included <u>ERUs</u>, <u>ISOF</u>, Iraqi helicopters, and conventional forces</i>
41.	<i>The squad advanced cautiously, maintaining a low profile to avoid detection, following their <u>ROE</u> closely</i>
IV. СЕМАНТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ВІЙСЬКОВИХ АБРЕВІАТУР	
1)	<i>звання особового складу</i>
42.	<i>5 Questions with <u>2nd LT</u> Teshawn Lee</i>
43.	<i>The winner of this year's Military Gender Advocate award, <u>CPT</u> Cecilia Erzuah of Ghana...</i>
44.	<i>The <u>PLT</u> conducted a thorough reconnaissance of the area</i>
2)	<i>військова техніка / транспортні засоби / зброя</i>
45.	<i>The latest Frankenstein's T-62 is an <u>APC</u> that engineers are converting for the Azov Brigade ...</i>

46.	<i>Air Force Global Strike Command test-launched a Minuteman III <u>ICBM</u>...</i>
47.	<i>The conflict between Russia and Ukraine has led to an increase in the development and production of <u>UAVs</u> in Ukraine</i>
48.	<i>Collecting other information for <u>IEDs</u>-making</i>
3)	<i>військові операції / плани / тактики</i>
49.	<i>By the time I attended the Marine Corps War College in the 1990s, the <u>COIN</u> schooling had been reduced to a few hours of case studies ...</i>
50.	<i>EU opens <u>MEDEVAC</u> hub to facilitate transfers of Ukrainian patients</i>
4)	<i>військові об'єкти / бази / географічні місця</i>
51.	<i>He is scheduled to immediately travel to the <u>DMZ</u> that marks the border with North Korea</i>
52.	<i>..a former army officer, on condition of anonymity, explains that the seizure of the police <u>HQ</u> ...</i>
5)	<i>спеціальні загальні абрєвіатури</i>
53.	<i>The UN Human Rights office has accused both sides of war of dozens of summary or extrajudicial prisoners of war (<u>POWs</u>) ...</i>
54.	<i>The squad used their <u>GPS</u> to navigate through the rugged terrain</i>
IV а. Культурно-історичний контекст військових абрєвіатур	
55.	<i>Navy <u>SEALs</u>: Americas Secret Warriors</i>
56.	<i>The veterans' gathering was filled with stories of battles won and acronyms from different eras, like the timeless '<u>GI</u>' nickname that has become emblematic of military culture</i>
IV б. Військові абрєвіатури різних військових організацій, що відображають культурну ідентичність	
57.	<i>... presentation was conducted at MOD Lyneham, the home of the <u>REME</u> ...</i>
58.	<i><u>2 PARA</u> has worked with partners allies to test their physical capabilities ...</i>

Додаток Г

Лексико-семантичні та граматичні трансформації при перекладі абрєвіатур

I. ВІДТВОРЕННЯ МІЖМОВНИХ ОМОНІМІВ В ПЕРЕКЛАДІ ВІЙСЬКОВИХ АБРЕВІАТУР МЕДІЙНОГО ДИСКУРСУ		
1)	нульове транскодування	
59.	<i>The <u>NATO</u> (<u>OTAN</u>) summit took place in Brussels, where leaders from member countries gathered to discuss defense strategies and international cooperation</i>	У Брюсселі відбувся саміт <u>НАТО</u> , де лідери країн-членів зібралися для обговорення оборонних стратегій та міжнародної співпраці.
60.	<i>The <u>C-130H</u> variant is an upgraded version of the <u>C-130</u>, equipped with enhanced avionics and more powerful engines for improved performance</i>	Модель <u>C-130H</u> є модернізованою версією <u>C-130</u> , оснащеною вдосконаленою авіонікою та більш потужними двигунами для покращення експлуатаційних характеристик
61.	<i>The <u>M1A2 Abrams</u> main battle tank advanced toward the front lines</i>	<u>Головний бойовий танк M1A2 Abrams</u> просунувся на передовій лінії фронту.
62.	<i>During the military exercise, they deployed the <u>RAPTOR</u> to track enemy aircraft</i>	Під час навчань вони розгорнули систему виявлення ворожих літаків <u>F-22 RAPTOR</u> для відстеження літаків противника
63.	<i><u>F-16s</u> already touched down in Ukraine</i>	<u>Винищувач F-16</u> вже сідав на українські аеродроми
2)	описовий переклад	
64.	<i>The pilot activated the <u>ECM</u></i>	Пілот активував <u>електронні засоби протидії</u>
3)	розширення значення при перекладі	
65.	<i>The commander requested <u>CAS</u> for the troops on the ground, while the technician worked on configuring the new <u>CAS</u> to enhance our communication system</i>	Командир запросив <u>систему ближньої повітряної підтримки</u> для військ на землі, в той час як технік працював над конфігурацією нової <u>комп'ютерної системи</u> для покращення нашої системи зв'язку

66.	<i>The troops awaited orders to deploy the <u>UAV</u>, while the engineers worked on calibrating the <u>UAV</u></i>	Військові чекали наказу про застосування <u>безпілота</u> , а інженери працювали над калібруванням універсальної артилерійської машини
4) калькування		
67.	<i>The <u>UN</u> authorized a <u>peacekeeping mission</u></i>	<u>ООН</u> санкціонувала <u>миротворчу місію</u>
68.	<i>Global efforts to combat <u>ISIL's</u> influence and terrorist activities have been ongoing for years</i>	Глобальні зусилля по боротьбі з впливом <u>ІДІЛ</u> та терористичною діяльністю тривають роками
5) перестановка		
69.	<i>The <u>EU</u> and <u>OSCE</u> have been monitoring the ceasefire in the region</i>	<u>ЄС</u> та <u>ОБСЄ</u> ведуть спостереження за перемир'ям у регіоні
70.	<i>The <u>PLT</u> was tasked with securing the <u>LZ</u></i>	<u>Взвод</u> отримав наказ забезпечити <u>безпечну зону приземлення</u>
6) практична транскрипція		
71.	<i>Ukrainian military use <u>RLS</u> to detect enemy planes</i>	Українські військові використовують <u>РЛС</u> для виявлення ворожих літаків
72.	<i>The <u>FAC</u> played a crucial role in coordinating airstrikes, guiding aircraft to their targets, and providing real-time combat support information, while the <u>FAC</u> emphasizing the importance of combat support in the field</i>	Командир повітряних сил відігравав вирішальну роль у координації повітряних ударів, наведенні літаків на цілі і наданні бойової інформації в режимі реального часу, тоді як програма підтримки бійців підкреслює важливість бойової підтримки в польових умовах.
73.	<i>The commander ordered the deployment of an <u>MRLS</u>, while the foreign liaison officer arranged for the arrival of <u>MRLS</u></i>	Командир віддав наказ про розгортання <u>РСЗО</u> , тоді як міжнародний представник по роботі з особовим складом організував прибуття групи <u>поповнення боєприпасів і матеріально-технічного забезпечення</u> .
7) транслітерація		
74.	<i>The radar detected an incoming <u>SAM</u></i>	Радар виявив наближення <u>ЗРК</u>
II. ЛЕКСИКО-СЕМАНТИЧНІ ТРАНСФОРМАЦІЇ В ПЕРЕКЛАДІ		
1) конкретизація		
75.	<i>The soldier was equipped with an <u>APC</u></i>	На озброєнні бійця був <u>БМП</u>

76.	<i>The unit was ordered to establish a <u>FOB</u></i>	Підрозділу було наказано розташувати <u>оперативну базу для проведення операцій на передовій</u> на заході міста
2)	лексико-семантична заміна	
77.	<i>The soldiers were equipped with <u>IED</u> detection devices</i>	Солдати були обладнані пристроями для виявлення <u>саморобних вибухових пристроїв</u>
78.	<i>The team received orders to conduct a recon mission in the <u>AO</u></i>	Команда отримала наказ провести розвідувальну операцію <u>в районі проведення бойових дій</u>
3)	деабревіація	
79.	<i>The <u>International Monetary Fund (IMF)</u> has approved a financial assistance package to support the country's economic recovery</i>	<u>Міжнародний валютний фонд</u> схвалив пакет фінансової допомоги для підтримки економічного відновлення країн
80.	<i>The <u>United States secretary of defense (SecDef)</u> announced the new military strategy during a press conference at the Pentagon</i>	<u>Міністр оборони</u> оголосив про нову військову стратегію під час прес-конференції в Пентагоні
81.	<i>The suspected <u>ICBM</u> was launched at around 10 a.m. local time</i>	Імовірний запуск <u>міжконтинентальної балістичної ракети</u> відбувся близько 10 ранку за місцевим часом
82.	<i>The <u>IED</u> was detected by the <u>EOD</u> team'</i>	<u>Саморобний вибуховий пристрій</u> було виявлено <u>саперною групою</u>
4)	генералізація	
83.	<i>The Army deployed an <u>SAM</u> battery to provide artillery support'</i>	Війська отримали « <u>ЗРК</u> » для забезпечення вогневої підтримки
84.	<i>The troops conducted a <u>SAR</u> operation</i>	Війська провели <u>рятувальну операцію</u>
5)	транскрипція та транслітерація	
85.	<i><u>al-Qa'ida</u> is a transnational extremist organization that emerged in the late 1980s</i>	<u>Аль-Каїда</u> - транснаціональна екстремістська організація, що виникла наприкінці 1980-х років
86.	<i>The <u>NATO</u> forces conducted a <u>joint exercise</u></i>	Сили <u>НАТО</u> провели спільні навчання
II а. Військові аббревіатури, для опису нової військової технології		
87.	<i>Lockheed beat out General Dynamics Mission Systems to</i>	Компанія Lockheed обійшла компанію General Dynamics Mission Systems, щоб

	<i>move on to the second phase of the <u>TLS</u> ...</i>	перейти до другого етапу програми "Система наземного базування" (TLS) ...
88.	<i>The army showcased their cutting-edge <u>EFP</u> system, capable of penetrating armored vehicles with precision.</i>	Армія продемонструвала свою найсучаснішу <u>систему EFP</u> , здатну точно пробивати бронетехніку
III. ГРАМАТИЧНІ ТРАНСФОРМАЦІЇ, В ПЕРЕКЛАДІ		
III а. Лексико-граматичні трансформації		
1) повне перегрупування текстового фрагменту		
89.	<i>The platoon received orders for a <u>SAR</u> mission in the mountainous region</i>	Район місії в гірському регіоні було визначено для пошуково-рятувальної групи
90.	<i>The squadron conducted a <u>CAP</u> operation over the strategic facility</i>	Над стратегічним об'єктом було проведено операцію з постійного патрулювання під прикриттям
2) компенсація		
91.	<i><u>BAH</u> is a monetary allowance provided to service members to assist with housing costs based on their rank and geographic location</i>	<u>Додаткова грошова допомога</u> на придбання житла - це грошова допомога, яка надається військовослужбовцям для покриття витрат на житло залежно від їхнього звання та географічного розташування
92.	<i>Lockheed beat out General Dynamics Mission Systems to move on to the second phase of the <u>TLS</u> ...</i>	Lockheed випередив General Dynamics Mission Systems, щоб перейти до другого етапу розробки <u>комбінованої системи радіоелектронної боротьби</u>
3) експлікація		
93.	<i><u>AAFES</u> provides retail and dining services to military personnel</i>	<u>Служба постачання товарів та послуг для армії та військово-повітряних сил США</u> , надає роздрібну торгівлю та послуги харчування військовослужбовцям
94.	<i><u>TRICARE</u> is a healthcare program that provides medical coverage for military personnel and their families</i>	<u>Програма соціального захисту TRICARE</u> забезпечує медичне страхування для військовослужбовців та членів їхніх родин.

III б. Граматичні трансформації		
1)	додавання	
95.	<u>HQ</u> issued the order	<u>Ставкою</u> було віддано наказ
96.	<u>FOB</u> established	Сформовано <u>оперативну базу</u> для проведення операцій на передовій
97.	<u>RTO</u> reported the enemy's position	<u>Розвідка</u> доповіла про позицію противника
2)	пропуск при перекладі	
98.	<u>ETA</u> 10 mikes	<u>Час прибуття</u> – 10 хвилин
3)	заміна (морфологічна або синтаксична)	
99.	<u>CAS</u> requested for the operation	Було надіслано запит на отримання прикриття <u>від авіації</u> для проведення операції
4)	дослівне відтворення	
100.	<u>AAR</u> complete	<u>Аналіз проведених дій</u> завершено

SUMMARY

Master's thesis: 'Abbreviations in modern English military discourse in mass media and lexical and grammatical peculiarities of their translation into Ukrainian' **is devoted to** the study of the military abbreviations in modern English media discourse. The paper analyzes the lexical and semantic features of military abbreviations and the ways of reproducing them into Ukrainian.

The purpose of the study is to identify the lexical and grammatical features of the translation into Ukrainian of military abbreviations in English-language media discourse.

The object of this research is to study the lexical and grammatical features of abbreviations used in modern English-language military discourse.

The subject of the scientific work is the analysis of the patterns of translation of English military abbreviations based on the material of English-language media publications.

The material of the study is 100 fragments of modern English-language online media publications, such as: 'The Guardian', 'Washington Post', 'BBC News', 'Institute Study of War', 'Euronews', 'NY Times', 'Forbes', 'CNN', 'Eurasian Times', 'The Warrior', 'U. S. Army', 'Time of Israel', 'North Korea News', 'WION | World Is One', selected by the method of continuous sampling.

The research is based on the following **methods**: general scientific methods of analysis and synthesis in studying the theoretical foundations of the study of abbreviations in linguistics and translation studies; structural and semantic analysis in the study of structural and semantic features of military abbreviations in English media discourse; translation analysis in identifying transformations in the translation of military abbreviations of English media discourse into Ukrainian. Statistical methods are used to calculations and summerizing the results of the study.

It has been found that an abbreviation is usually a noun that results from the reduction of a simple word or components of a compound word or elements of a compound phrase to the level of sounds or letters, syllables or other word fragments.

It is concluded that the translation of acronyms is an important aspect of translation studies, especially in specialized discourse. Translators should also be vigilant about potential polysemy and homonymy that can lead to confusion. To translate abbreviations accurately and maintain clear communication, knowledge of the subject matter and context is extremely important. Media discourse plays a key role in shaping public opinion, disseminating information, and constructing social reality. Studying the interaction between the media and military discourse, as well as the use of military acronyms in the media, provides valuable insight into the complexities of shaping public opinion and constructing narratives in military-media dynamics. Understanding these dynamics improves the understanding of language, power dynamics, and social consequences in these discourses.

The research has defined the structural and morphological features of military abbreviations, characterization of their semantic features.

The lexical features of military acronyms are characterized by brevity. Morphologically, military abbreviations are formed with the help of prefixes and suffixes.

Grammatically, they exhibit characteristics such as ellipsis, agreement, substantiation, and specialized verb forms. It has been found that the classification of military acronyms by the number of components distinguishes between one-component, two-component, and polymorphic acronyms.

The analysis of military abbreviations in media discourse demonstrates a predominance of abbreviations related to operations, plans and tactics, which emphasizes the importance of military operations in media discourse. Various techniques are used to translate military acronyms, including word substitution and abbreviation. These acronyms not only facilitate effective communication, but also encapsulate the cultural and historical context, reflecting the values and identity of military organizations.

The study emphasizes the importance of context and the problems associated with the use of these acronyms in the broader public discourse. Furthermore, it

highlights the cultural and historical context embedded in military acronyms that shapes the identity and values of military organizations. This study provides a valuable foundation for further research on military discourse, contributing to a deeper understanding of the linguistic and cultural dynamics in this specialized field.

The paper investigates and identifies the ways of reproducing English military abbreviations in media discourse into Ukrainian which include lexical-semantic (38%), lexical-grammatical (29%) and grammatical transformations (33%). The highest share of translation methods used are: concretization (13%), de-abbreviation (11%), holistic transformation (15%), and addition (15%). The lowest share of translation methods used are: lexical and semantic substitution (3%), explication (6%), and word-for-word reproduction (6%).

Keywords: *abbreviations, acronyms, specialized discourse, military discourse, media discourse, lexical features, semantic features, grammatic features, translation, transformations.*